

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravi prejemanj mesečno K 1.-0

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna poltivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna poltivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenemti nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 4.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 8 strani.

V madjarskih verigah.

Hrvatje so doživeli pretekli teden zopet novo razočaranje, ki ga jim je pripravila ogrska vlada. Dobili so novega bana Cuvaja, ki je smatral za svojo prvo ustavo dolžnost, da jim je po vladnem časopisu kratkoma naznanil, da so njihovi poslaniški mandati uničeni in da bo hrvaško banovino začasno vladal brez njihove pomoči. No, na Hrvaškem so se zgodile še hujše reči, pa ni bilo Hrvatov konec, najbrže jih pa tudi sedaj ne bo. Na Hrvaškem se poje vedno ena in ista pesem. Novi bani, nove volitve, novi sabori! Od leta 1906 je imela Hrvatska nič manj kakor pet volitev v sabor in uspeh teh volitev so zopet nove volitve. Hrvaški listi prinašajo vsak svoje razlage, nekateri se jeze nad banom, drugi nad Madjari, tretji nad Dunajem, četrti zopet groze ali pa lamentirajo, da se bližajo Hrvatom težki in žalostni časi, kakor bi bila ogrska nasilja na Hrvatskem nekaj povsem novega in nezaslišanega, kar mora vzbuditi največjo ogorčenost po celi monarhiji.

Najprej hrvaški ban; mož, ki sedi vsakokrat na tem stolu, je usmiljenja vreden človek, ki mora imeti dve glavi in dve srci. Eno bije za Hrvate, drugo mora za Ogre. Ker so pa taka bitja iz sveta že izginila, zato je hrvaški ban zmerom med dvema ognjema; če se ne prismoji pri enem, se pa pri drugem. Dokler bo imela ogrska vlada to pravico, da sama bana izbira, toliko časa ne bo reda v hrvaški ustavi. Hrvaški listi prav za prav ne streljajo v pravi cilj, ker se vržejo na vsakega na novo imenovanega bana. Ta je samo marioneta v roki ogrske vlade. In takih ljudi, ki jih omami mamon in čast, je na svetu veliko, tudi pod krono sv. Stefana. Zlo tiči v banski instituciji sami, oziroma okoliščini, da ga ogrska vlada nastavlja. Kako naj ima tak človek, ki ga Madjari na Hrvaško pošljejo, da bi tam njih koristi zastopal, sploh trohico zaupanja v hrvaškem ljudstvu. Kdo pa naj hrvaško ljudstvo prisili, da mora take in take može voliti v sabor, ki so ogrski vladi oziroma hrvaškemu banu všeč, kdo pa more hrvaškim strankam oziroma hrvaškemu ljudstvu programe diktirati? V ustavnih državah je taka

navada, da pade vlada, oziroma predstavniki vlade, če nima večine za sabo; na Hrvaškem je narobe, da se sabor razžene. Kaj pa hoče doseči ogrska vlada s temi večnimi šikanami in vednimi volitvami, mar ljudstvu s silo madjarski imperializem vcepiti? Prazne marnje!

Hrvatje so vklenjeni; tista vez, ki naj bi prijateljsko vezala madjarski in hrvaški narod, je postala za Hrvate težka veriga, ki se čimdalje bolj zajeda v telo hrvaškega ljudstva. Hrvatje so postali v sedanjih ustavnih razmerah čisto navadni hlapiči ogrske samopašnosti. Kakšen razloček med Madjari in Hrvati. Na Ogrskem je vse dovoljeno; teptanje ustavnih pravic nasproti Hrvatom, zabavljanje proti skupni monarhiji, upor proti plačevanju davkov, trganje skupnih vezi med Ogrsko in Avstrijo, razdiranje skupne armade in ni je sile, ki bi se temu uprla. Da nasprotno, načelni nasprotniki skupne države in dinastije postajajo svetovalci krone in ministri. Tako daleč gre prizanesljivost nasproti Madjarom! Madjare z rokovnicami, Hrvate pa z železno roko! Krivec tega tiči seveda v Budimpešti. Madjari sami kršijo medsebojne garancije, ki so jih dali Hrvatom in teptajo popolnoma jasne določbe, ki so v nagodbi med obema polovicama in potem imajo še čelo, da to Hrvatom očitajo in pritiskajo na mero-dajno mesto, da naj se taka »protiustavnost« na Hrvaškem s silo stare. Hinavščina brez primer! Madjari se zelo motijo, ako mislijo, da se da na ta način ljubezen in naklonjenost hrvaškega naroda pridobiti. Stena, ki se dviga med Ogrsko in Hrvaško, raste in postaja vedno višja, prepad, ki zija med njima, je vedno širši. Čim večje je ogrsko nasilje, tem bolj raste odtujenost na hrvaški strani. Včasih so še Madjari imeli nekaj simpatij na Hrvaškem, sedaj jih ni več. Če ni drugega faktorja, ki bi ta nasprotstva odpravil, kakor banova oseba, potem se lahko izračuna, kdaj bo ogrsko-hrvaška nagodba v vodo padla. Vsa znamenja pa kažejo, da ne bo preje na Hrvaškem jasnega vremena, dokler ne pride do združenja hrvaških dežel.

Nekaj krivde pa leži tudi na hrvaški strani.

Hrvaške politične stranke se izgubljajo preveč v velikih vprašanjih, v teoretičnih razpravah o hrvaških

pravica, njih delo je preveč opozicijsko, premalo pozitivno. Posledica tega je, da se hrvaški kmet vedno bolj izseljuje, alkoholizem narašča, v deželo pa prihajata Nemeč in Madjar. Taka plodovita zemlja, kakor je Slavonija, pa prehaja vedno bolj v nemške in madjarske roke. Postavodaja zaostaja, ljudska izobrazba je majhna in gospodarska izobrazba še manjša. To so sicer stvari, ki bi jih morala vlada izvrševati, ali pri takih razmerah, kakršne vladajo na Hrvaškem, morajo politične stranke za to skrbeti. To še ni najhujša nesreča za Hrvate, da ječe pod ogrskim režimom, veliko bolj nevarne so slabe gospodarske razmere, v katerih se nahaja hrvaški kmet. Izkopati ljudstvo iz bede se pa da tudi preko hrvaškega bana in ogrske vlade. In v tem oziru rečemo s hrvaškim pesnikom: »Više čina, manje rieči!«

Volitev v Irgovsko in obrno zbornico.

Obrtniki in trgovci!

Če se z naslednjim oklicem danes obračamo do Vas, gospodje obrtniki in trgovci, storimo to, ker imate vsaki dan opraviti z računi in veste, kaj je to varčno gospodarstvo. Dokler je imela liberalna stranka vso moč v obrtni in trgovinski zbornici, niste nikdar čuli o kakih računih, nikdar Vam niso liberalci povedali, kako uporabljajo denar, katerega ste zlagali leto za letom. Vaši prispevki za zbornico so rasli od leta do leta, in zakaj? Ker so si liberalci tam ustvarili gorke gnezdo in so zajemali iz polnega korita. Šele, ko so prišli pristaši S. L. S. v zbornico, začeli so to koritarstvo odkrivati in letos je Vam »Slovenec« podal popolnoma jasno sliko, kako se uporablja Vaš denar. Za leto 1912. je potrebščina proračunjena na 85.000 kron in doklade bi se morale zvišati na 8%, to je za 24.000 kron. Od teh 85.000 K je proračunjeno samo za uradništvo in pisarno 56.000 kron. Poleg tega pa dá občina ljubljanska brezplačno stanovanje zbornici! Toda to še ni zadosti. Tako sijajno plačani uradniki, v prvi vrsti tajnika, ki dobivata plačo c. kr. vladnega svetnika, to je VI. činovnega razreda, ne sestavljajo niti računov sami. Te mora sestaviti deželni uradnik, za kar se ga mora seveda posebej plačati. Da bi se pa ti uradniki pri delu preveč ne »pretegnili«, jim je določenih samo

5 ur dela na dan! In za to obrtniki in trgovci morate donášati take velike doklade. Umevno, da je liberalna stranka na ta mesta svoje najbolj zveste pristaše kakor dr. Murnika in dr. Windischerja postavila. Sta pa tudi ta dva gospoda v resnici hvalježna liberalni stranki. Za 5 ur na dan 20—25 kron, to niso mačkine solze. Da bi se neki liberalni posojilnici pomagalo do denarja, sklenili so liberalci v zbornici, kupiti neko palačo v Ljubljani za 120.000 K za popravila dati 30.000 kron, torej skupaj 150.000 kron. Pisarne zbornice bi stale torej potemtakem 12.000 kron na leto, in popolnoma po nepotrebnem, medtem ko imajo v mestni hiši sedaj zastoj pisarno. Ali se to ne pravi, denar skozi okno metati? Pomislite trgovci in obrtniki, teh 12.000 kron bodete morali zopet Vi pokriti, naložili se Vam bodo novi davki. »Slovenec« je prvi opozoril na ta liberalni manever in atentat na žep obrtnikov in trgovcev. S. L. S. se povsod bori zoper korupcijo, torej tudi tu. Zaradi tega liberalci in njih časopisje tako strastno naše somišljenike napadajo.

Gg. obrtniki in trgovci! Sedaj je čas, da pomedete z nezdravimi razmerami. Neovrgljive številke Vam pričajo o istinitosti naših trditvev. Pokazite z glasovnicami v roki, da hočete narediti konec tej liberalni korupciji v obrtni in trgovinski zbornici, katero korupcijo je tako sijajno odkrila S. L. S. in oddajte svoje glasove za kandidate S. L. S. Preverjeni bodite, da bodo ti vestno varovali Vaše interese.

KANDIDATI S. L. S. ZA TRGOVSKO IN OBRNO ZBORNICO:

Trgovska kategorija.

II. razred.

1. Ivan Lavrič, trgovec in župan v Cerknici.
2. Rajko Marenčič, trgovec v Kranju.
3. Pavel Velkavrh, trgovec z moko v Ljubljani.

III. razred.

1. Franc Zorec, trgovec v Ljubljani.
2. Horvat Urban, knjigar v Novem mestu.
3. Ivan Podlesnik ml., trgovec v Ljubljani.

Obrtna kategorija.

I. razred.

1. Julij Weibl, mizarski mojster v Kamniku.
2. Franc Pust, mestni tesarski mojster v Ljubljani.

LISTEK.

Snežni melež.

A. S. Puškin. — Poslovenil F. P., K. (Konec.)

Dolgo niso upali povedati tega okrevajoči Maši; ona ni nikoli omenjala Vladimirja. Čez nekoliko mesecev je našla njegovo ime v številu odlikovanih in težko ranjenih pod Borodinom in zgrudila se je nezavestna. Bali so se, da se ne bi mrzlica povrnila; a, hvala Bogu, omedlevica ni imela slabih posledic.

Toda druga nesreča jo je zadela; Gavrila Gavrilovič je umrl, zapustivši njej vse premoženje. Dedščina je ni utešila. Delila je bolelost za bedno Praskovjo Petrovno in se rotila, da je nikdar ne zapusti. Obe sta ostavili Nenaradovo, kraj žalnih spominov, in se podali na ***sko posestvo.

Zenini so lazili za lepo in bogato nevesto, a ona ni dala nikomur niti najmanjšega upanja. Mati jo je nago-varjala, naj si izbere drugega, a Maša je vselej odmajala z glavo. Vladimir ni več živel; umrl je v Moskvi pred prihodom Francozov. Spomin nanj je bil Maši svet. Zbrala je vse, kar jo je nani

spominjalo: knjige, ki jih je on dal, zapiske in stihe, ki jih je on napisal zanjo. Sosedje so se čudili in radovedno pričakovali junaka, ki pride in zmaga tožno zvostobo te deviške Artemide.

Med tem se je vojna slavno končala; naši polki so se vračali domov. Narod jim je hitel nasproti. Godba je svirala vojne pesmi, Vive Henri-Quatre, tirolske valčke in arije iz Zakond. Častniki, ki so šli v boj skoro mladeniči, so se vračali možje, odlični s častnimi križci. Vojakji so se veselo razgovarjali med seboj in mešali v govor francoske in nemške besede. Nepozabni čas, čas slave in ponosa! Kako silno je bilo rusko srce pri besedi: domovina. Kako sladke so bile solze svidenja!

Zene, ruske žene, so bile takrat brezprimerne; zapustila jih je navadna hladnost; bile so istinito omamljajoče, ko so hiteč nasproti zmagovalcem kričale: hura!

Kdo izmed takratnih častnikov ne prizna, da je bil raje obvezan od ruske žene, kakor najsičajneje obdarovan?

V tem slavnem času je živela Marija Gavrilovna z materjo v *** guberniji in ni videla, kako sta praznovali obe prestolnici vrnitev vojske. Po vaseh in selih je vladala vesela razburjenost. Pojavljanje častnikov v vseh krajih je slavljalo še povečalo.

Povedali smo že, da so Marijo Gav-

rilovno obkroževali čestilci, dasi ona ni za to iskala nobene prilike. No, vsi so morali odstopiti; javil pa se je ranjeni huzarski polkovnik Burnin s sv. Jurijem na prsih in z zanimivo bledico, kakor so govorile tamošnje gospodične. Bilo mu je okrog 26 let. Prišel je na dopust, na svoje posestvo, ležeče v bližini posestva Marije Gavrilovne. Ta ga je zelo odlikovala; pri njem se je njena navadna zamišljenost razgubila. Ne smemo sicer reči, da je ž njim koketovala, a pesnik bi rekel: »Se amor non è, che dunche? — Če ljubezen ni, vendar nekaj tli.«

Burnin je bil resen in zelo lep mladenič. Imel je značaj, ki ugaja ženskam. Občevanje njegovo z Mašo Gavrilovno je bilo pristo in svobodno. Njegova nprav je bila tiha in skromna, a govorilo se je, da je bil nekdanj strašen pustolovec. To mu po mnenju Marije Gavrilovne ni škodilo, ker je — kakor v obče mlade dame — z zadovoljstvom poslušala šale, kažoče smelost in orostro značaja.

A bolj kot vse, bolj kot njegova nežnost, bolj kot prijazni razgovori, bolj kot zanimiva bledost, bolj kot ranjena roka — je vzbujala njeno radovednost in domišljijo njegova molčečnost. Mogla je zapaziti, da mu zelo ugaja. Tudi on je zapazil, da ga odlikuje pred drugimi. Kmalu je postal

zelo zamišljen in njegove črne oči so motrile Marijo Gavrilovno tako živo, da so govorili sosedje o svatbi kot gotovi reči in da se je dobra Praskovja Petrovna radovala, da dobi hči naposled vendar primernega ženina.

Starica je sedela nekoč sama v družinski sobi, ko je vstopil Burnin in takoj vprašal po Mariji Gavrilovni.

»Na vrtu je,« je odgovorila starica, »pojditte k nji, jaz vas tu počakam.«

Burnin je odšel, starika pa se je prekrižala in pomislila: »Ali se stvar danes razplete?«

Burnin je našel Marijo Gavrilovno pri ribniku pod vrbo, s knjigo v roki in v belem oblačilu, kot se spodobijo junakinji romana. Po prvih vprašanjih ji je Burnin naznanil, da je že davno iskal priložnosti, da ji odkrije svoje srce in jo je prosil par minut posluha. Marija Gavrilovna je zaprla knjigo in uprla oči v tla v znak soglasja.

»Jaz sem nastopil neprevidno, udavši se priliki, da sem z vami vsaki dan občeval. Sedaj je že prepozno protiviti se usodi; spomin na vas, na vaš mili, nepozabni obraz me bode odslej mučil vse življenje. Ostanem mi izpolniti težko dolžnost, odkriti vam strašno tajnost in položiti med naju nepredor-no steno.«

»Ta je že bila doslej,« je odgovorila

3. Anton Čebulj, krojaški mojster na Jesenicah.

4. Jakob Dimnik, gostilničar, mesar in župan, D. M. v Polju.

III. razred.

Ogrin Ivan, stavbni mojster v Ljubljani.

Goriški deželni zbor.

(Sedma seja 31. jan. ob pol 5. uri pop.)

Ko se prečitajo vloge, utemeljuje poslanec Kosmač svoj predlog glede pomožnih živinozdravnikov. Poudarja, da imamo na celm Goriškem šest živinozdravnikov, katerih pa nihče ni obvezan, pomagati živinorejcem. Ljudje so primorani, iskati pomoči pri raznih mazačih. Tako žalostne razmere so vladale tudi na Tirolskem in Kranjskem. Bili so primorani, ustanoviti pomožne živinozdravnike. Tudi pri nas je to potrebno. Ko so v kranjskem deželnem zboru o tem razpravljali, so vsi poslanci zagovarjali to koristno napravo. Le en poslanec je bil temu nasproten. (Dr. Gregorčič: Ker je sam živinozdravnik.) Pa še ta le zato, ker mu nova naprava dela konkurenco. Živina je naš najdražji zaklad. Predlog se je soglasno oddal gospodarskemu odseku. — Deželni zbor pozivlje vlado, naj poskrbi, da se čimprej začne graditi proga Gorica — Červinjana. Dež. zbor v ta namen dovoli 100.000 kron. Predlog se odstopi železniškemu odseku. — Posl. Berbuč poroča: Deželni zbor pozivlja vlado, naj skrbi, da se čimprej začne graditi proga Sv. Lucija — Idrija. Dež. zbor daje v ta namen na razpolago 100.000 kron. — Vlada naj obraca svojo pozornost tudi na železnico Sv. Lucija — Kobarid — Trbiž (ali do kake druge postaje gorenske železnice). Tudi ta predlog se je oddal železniškemu odseku. Prav tako so se odstopila železniškemu odseku Berbučeva poročila glede podaljšanja vipavske železnice do Vrhnike ali do Postojne, o zgradbi železnice Štanjel — Divača in dr. Štepančičevo poročilo o ozkotirni železnici Opčina — Sežana. — Dr. Pettarin poroča dalje o predlogu dež. odbora, naj se na prostoru deželne norišnice zgradi novo poslopje za umobolne, ki ne spadajo več v norišnico, za idiote (bebe) in kretene. V novem poslopu naj bi bilo prostora za 144 oseb. V ta namen se dovoli 250.000 K, ki naj se pokrije s posojilom. — Dalje poroča dr. Pettarin o zgradbi nove deželne bolnišnice na zemljišču laske kmetijske šole nasproti umobolnice. Obe poročili se oddasta gospodarskemu odseku. — Deželni zbor odkazuje nato pravnemu odseku predlog, s katerim se pozivlje vlada, naj predloži državnemu zboru načrt, da bodo zavarovanje proti požaru, toči itd. lahko prevzele dežele ter da se to zavarovanje uvede obligatorično. — Za uravnavo hudournika Kopica in Lipik se dovoli podpora 400 K. — Gospodarskemu odseku se odkazuje poročila za podporo občini Grgar v znesku 1200 K za uravnavo hudournika Slatno ter za primerno podporo občini Opatjeselo za nabiralnik na Dobu. — Za cepljenje koz se je za leto 1911. in 1912. določil prispevek po 6500 K. — Nato so se izvolili naslednji člani v deželno komisijo za obrtni davek: Dr. Ivan Trevisan, lekarnar v Červinjanu; Leopold Bolko, velepodjetnik v Gorici in dr. Ivan Novak, odvetnik v Gorici. Kot namestnika sta izvoljena: Daniel Maraz, trgovec v Vrtojbi in Anton Orzan, trgovec v Gorici. — V prizivno komisijo za osebno-dohodninski davek so izvoljeni: Ferdinand Padovani iz

Červinjana; dr. Henrik Štepančič, sodni svetnik v Gorici; Miha Zega, dež. poslanec v Kanalu in Ahil dr. Venier, podžupan v Gorici. Za namestnike: Ivan Budin iz Dornberga; Miha Marinič, dež. poslanec iz Podsenice; I. Mavrovich iz Krmina ter Iv. Vergna iz Gradiške. — Nato se je rešilo 11 poročil peticijskega odseka glede raznih prošelj za podporo. Nekaj prošelj se je zavrnilo, nekaj oddalo dež. odboru. — Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Občni zbor „Zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“.

Včeraj dopoldne se je vršil v restavraciji »Narodnega doma« občni zbor zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem. Otvoril ga je predsednik gosp. Ogorevc, ki je pozdravil navzoče, mag. svetnika Šeska, obrt. inštruktorja Bloudeka, predsednika trgovske in obrtne zbornice Kneza, predsednika obrtno-pospeševalnega urada Iv. Kregarja in ravnatelja obrtno-pospeševalnega urada inž. Remca. Prebral se je zapisnik zadnjega občnega zbora, na kar se je sklenilo na predlog gostilničarja Cerarja in Kamnika, da se pošlje pismeni zahvali prof. Hessu, ravnatelju dunajske strokovne šole, s čegar pomočjo se je priredilo več gostilničarskih strokovnih tečajev na Kranjskem ter odstopivšemu predsedniku Iv. Kendi za njegovo doseganje delovanja.

Nato je podal tajnik Pintar poročilo o poslovanju Zveze. Iz poročila posnemamo:

Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem je takoj po lanskem občnem zboru vsled takratnega sklepa pozvala vse slovenske pivovarne, naj iztopijo iz kartela in jim obljubila podporo v priporočanju njihovih izdelkov, kar je tudi storila potem svojega glasila. Uspeh je bil ta, da so se vse domače pivovarne odpovedale kartelu ter pustile gostilničarjem doseganje bonitete, ki so jih hotele preje kartelirane pivovarne odpraviti. V poročilu se nadalje kritikuje postopanje deželnega odbora glede Kobalove kleti v Idriji — v liberalnem smislu (!), za kar ne vemo, v koliko je koristno zvezi gostilničarskih zadrug. Posredovanje zveze zaradi popusta pri prodaji tobačnih izdelkov ni imelo uspeha. Zveza je posredovala pri dež. vladi, notranjem in trgovinskem ministstvu glede ureditve policijske ure za gostilne na deželi, deloma brez uspeha. V zadevi koncesijoniranja prodaje piva in vina v steklenicah je poslala zveza državni zvezi na Dunaju peticijo, naj ista na postavodajalnem mestu vse potrebno preskrbi, da se zakon, ki ima urediti to zadevo, čim prej reši v poslanski zbornici. Zveza je ostro protestirala napram pivovarnam, da bi oddajale tudi zasebnikom pivo na dom. V zadevi brezalkoholnih pijač je zveza opozorila vse članice po deželi, naj nič več ne dopuste prodaje sodavičnih izdelkov v prosti obrti, ker spada tudi to le v koncesijonirano obrt, torej gostilničarsko ter naj vsak tak slučaj ovadijo pristojni obrtni oblasti. Dež. zadruga sodavičarjev je tudi obljubila napraviti v tem oziru red. V poročilu se napada tudi Deželno zvezo za promet tujeve, češ, da so v njej večinoma zastopani farovži (!) in ne gostilničarji. Zveza je proponirala kuharski tečaj v

Kamniku, ki ga je na iniciativo in predpriprave zveze priredilo ministristvo za javna dela. Glede te zadeve kritikuje v poročilu deželni odbor in obrtnopospeševalni urad, češ, da sta v zadevi kuharskega tečaja pustila kamniško zadrugo brez podpore. Obrtnopospeševalni urad imenuje poročevalca sinekuro strankarskih privržencev (!). V pretečenem letu se je vsled posredovanja zveze zasnovalo sedem gostilničarskih zadrug, katerih pravila so že potrjena od dež. vlade. Ustanovila se je ena zadruga, snujejo pa se nadaljne. Tajnik obžaluje v poročilu, ker je izstopil kot predsednik Ivan Kenda, ki je bil »izborna moč in zelo požrtvovalen.« Ko je zveza zaznala, da hočejo alpski pivovararji podražiti pivo, je sklicala protestni shod v »Mestnem domu«, na katerem se je pozvalo slovenske pivovarne, naj cen ne zvišajo, ker se jih bo podpiralo. Tega so se alpski pivovararji ustrašili in ostalo je pri starih cenah. V zadevi vinočev pod vejo, je zveza poslala vsem obrtnim oblastem spomenico, naj se ne daje za točenje pod vejo licenc, drugače kot v smislu naredbe dežel. predsedstva l. 1853., ki dovoljuje vinočle, ako v dotičnem kraju ni nobene gostilne, ali pa, ako obstoječe ne zadoščajo. Zveza se je pridružila drugim zvezam avstrijskih kronovin z peticijo na državni zbor, da se v krajih z nad 20.000 prebivalci uvede dokaz usposobljenosti za gostilničarsko obrt ter je upati, da bo dotični zakon prišel prejalistej v razpravo na zakonodajnem mestu. Zveza je sprejela v preteklem letu 276 uradnih dopisov, odposlala pa 2670. Zastopana je bila po dveh članih na ustanovnem občnem zboru državne zveze gostilničarskih zadrug v Avstriji. Doslej je včlanjenih v zvezi 14 zadrug z okroglo 2000 člani. Ker pristopi tekom leta še sedem zadrug, bo v kratkem združenih 21 zadrug z nad 3000 člani.

Obrtni inštruktor gospod Bloudek pozdravlja zborovanje ter poudarja, da je kranjska gostilničarska organizacija, kot je razvidno iz statističnih podatkov, ena izmed prvih v Avstriji.

Predsednik obrtno-pospeševalnega urada Ivan Kregar pozdravlja delegate gostilničarskih zadrug na Kranjskem ter omenja k tajnikovemu poročilu, da obstoja obrtno-pospeševalni urad komaj eno leto in da ni imel, kar je naravno, tistih denarnih sredstev spočetka, ki bi jih rabil za vsestransko podporo zadrug na Kranjskem. Vsaka reč ima ob svoji ustanovitvi težkoče in tako jih je imel tudi obrtnopospeševalni zavod. Kar se pa tiče tečaja v Kamniku, ki ga je priredila kamniška gostilničarska zadruga, je stvar sledeča: Takrat, ko se je pripravljalo tečaj v Kamniku, je bil obrtnopospeševalni zavod šele v povojih. Ravnatelj takrat v zavodu še ni bil nastavljen in je posle zavoda opravljal začasno neki uradnik trgovske in obrtne zbornice. V preteklem letu je priredil obrtnopospeševalni zavod več tečajev, za krojače, čevljarje, knjigovodski tečaj na Bledu, pri katerih se je postopalo popolnoma nepristransko. Sedaj se namerava prirediti slikarski tečaj, za katerega so se poslala vabila vsem obrtnikom te stroke. Zavrača pa govornik odločno očitke o sinekurah pri obrtnopospeševalnem zavodu, bodisi za svojo osebo, bodisi za druge člane kuratorija obrtnopospeševalnega zavoda. Naj se ne

dela od gotove strani umetnega nespozumljenja med obrtniki ali posameznimi obrtnimi stanovi, ker drugače ne bo moglo priti kranjsko obrtništvo nikdar v boljši položaj v enem ali drugem oziru. Govornik zatrjuje, da bo vedno poudarjal neustrankarstvo, kadar se gre za stanovske koristi. Kar se pa tiče kamniškega tečaja, poudarja, da se je zvedelo od merodajne strani, da je bil od ministrstva za javna dela zadostno preskrbljen, istotako pa se je zvedelo tudi od merodajne strani, da so se tega tečaja udeležile tudi neke gospe, ki ne pripadajo gostilničarskemu stanu. Kar se tiče te zadeve, se pa more tudi popolnoma dokazati z korespondenco med obrtno-pospeševalnim uradom in kamniško gostilničarsko zadrugo, da je postopal obrtnopospeševalni urad popolnoma pravilno.

Predsednik trgovske in obrtne zbornice Knez pozdravlja zborovalce in jim želi uspeha.

Ravnatelj obrtno-pospeševalnega zavoda inženir Remec je omenil, da se je obrtnopospeševalni zavod že večkrat v listih napadal kot strankarski, kar pa more le zanikati. Prvič je prišel zavod v stik z gostilničarji, ko je kmalu po svoji ustanovitvi poslal gostilničarskim zadrugam okrožnice, v katerih jih poziva, naj stavijo zavodu predloge, kako naj deluje v prosep gostilničarske obrti. Izmed vseh teh zadrug se je odzvala edino le kamniška, ki pa je prosila podpore za tečaj. Poudarja, da obrtnopospeševalni zavod nima sam denarja na razpolago, da bi mogel podeljevati podpore. Zavod more le pri merodajnih korporacijah posredovati za te podpore in je zato tudi kamniški gostilničarski zadrugi poslal dopis s štirimi vprašanji, kako se misli tečaj prirediti in katera korporacija bi se subvencionirala ta tečaj. Tozadevna pojasnila je rabil deželni odbor, ki bi imel dovoliti za tečaj podporo. Gostilničarski zadrugi v Kamniku pa se ni zdelo vredno odgovoriti na ta štiri vprašanja. Obrtnopospeševalni zavod nima denarja na razpolago za podpore in je vlogo gostilničarske zadrug v Kamniku tudi popolnoma pravilno rešil. Poudarja tudi, da mu je prof. Hess, ki se mu je sklenila poslati pismena zahvala osebno povedal, da je bil tečaj od ministrstva za javna dela zadostno subvencioniran in da bi ministrstvo plačalo za tečaj tudi prostore, ako bi ne bili zastonj na razpolago. Obrtnopospeševalni zavod pa ima najboljši namen podpirati vsestransko zadrugo, naj se mu pove, kaj se želi in storil bo svojo dolžnost.

Predsednik »Dež. zveze obrt. zadrug« Franchetti pravi, da je deželni zbor imenoval v kuratorij obrtnopospeševalnega zavoda le take ljudi, ki ne razumevajo naloge zavoda in da je pri tem popolnoma prezrl »Dež. zvezo obrt. zadrug«. Sedaj se snuje Vajeniški dom, pa tozadevno se ni vprašalo za svet niti »Dež. zveze obrt. zadrug«, niti gostilničarske zveze (!).

Gostilničar Cerar prizna, da so se v tečaj kamniške zadrug sprejele tudi neke gospe in gospodične, ki ne pripadajo gostilničarskemu stanu. To pa zato, ker se drugih ni zadostno priglasilo. (Opomba por.: Tajnik Pintar je omenjal v svojem poročilu, da se je za tečaj oglasilo toliko udeleženk, da so jih morali več odkloniti!)

Ravnatelj Remec omenja, da je popolnoma naravno, da se dotičnemu

Marija Gavrilovna živo, »nikoli bi ne mogla jaz biti vaša žena!«

»Vem,« je odgovoril tiho, »vem, da ste nekaj ljubili. Dobra Marija Gavrilovna, ne oropajte me poslednje utehe: misel, da bi me napravili srečnega, če bi — — —«

»Molčite, radi Boga, molčite! Vi me mučite!«

»Da, jaz vem, jaz čutim, da bi bilo tako, če bi bili vi moja, a jaz, najnesrečnejši stvor — sem — — oženjen!«

Marija Gavrilovna se je ozrla začudeno nanj.

»Jaz sem oženjen,« je nadaljeval Burnin; »jaz sem oženjen že tretje leto, a ne vem, kdo je moja žena, kje je, ali jo bom kdaj videl!«

»Kaj govorite!« je vzkliknila Marija Gavrilovna. »Kako čudovito je to! Nadaljujte, jaz vem — — no, nadaljujte, napravite mi to uslugo!«

»V začetku 1812. leta,« je izpregovoril Burnin, »sem hitel v Vilno, kjer je stal naš polk. Prišedši nekoč na postajo pozno zvečer sem ukazal za zavajo takoj napreči konje. A hipoma se je vzdignil tak vihar, da so mi upravnik in jemsčeki svetovali, da naj počakam. Jaz sem jih poslušal, a neumljiv nepokoj se me je polastil. Med tem me teži ni ponehal. Več nisem mogel strpeti, vel sem zopet zapreči konje in odpeljal sem se v burjo. Jemsčik si je

izmislil peljati ob reki, kjer bi skrajšal pot za tri vrste. Bregovi so bili zrasneženi. Jemsčik je izgrešil mesto, kjer so vstopali na pot in tako smo prišli v čisto neznano stran. — — — Burja ni utihnila. Zagledal sem v daljavi luč in velem pognati tja. Prišli smo v vas; vaška cerkev je bila razsvetljena; vrata so bila odprta; za ograjo je stalo nekaj sani. V lopi so se izprehajali ljudje. »Sem, sem « je zaklicalo nekaj glasov. Ukazal sem jemsčeku peljati bližje. — »Pomiluj, kje si zaostal,« mi je dejal nek glas, »nevesta leži v nezavesti. Pop ne ve, kaj bi naredil. Mislili smo se že vrniti; pridi hitro!«

Jaz sem molče skočil iz sani in stopil v cerkev, slabo razsvetljeno z dvema ali tremi svečami. Dekle je sedelo na klopi v temnem cerkvenem kotu. Družica ji je gladila lase.

»Hvala Bogu,« je vzkliknila, »vendar ste prišli. Komaj da niste gospodične umorili s tem.«

Stari svečenik se mi je približal z vprašanjem: »Ukažete, da začnem?«

»Začnite, začnite, batjuška!« sem odvrnil raztreseno. »Vzdignili so deklico.

»Neumljiva, neodpustna nepremišljenost! Stal sem poleg deve, pred palojem (pult za čitanje v cerkvi). Svečenik je hitel; trije možje in strežnica so držali nevesto in se bavili z njo. Du-

hovnik naju je poročil in ukazal: »Poljubita se!«

Moja žena je obrnila k meni svoje blede lice. Jaz sem jo hotel poljubiti, a ona je zakričala s tresočim glasom: »Ah, ni on, ni on!« in se zgrudila brez zavesti. — — —

Priče so me začudeno pogledale. Jaz pa sem se obrnil, stopil iz cerkve, skočil v sani in ukazal odpeljati.

»Moj Bog!« je vzkliknila Marija Gavrilovna, »ali ne veste, kaj se je zgodilo z vašo bedno ženo?«

»Ne vem,« je odgovoril Burnin, »ne vem, kako pravijo vasi, v kateri sem bil poročen; ne pomnim niti, s katere postaje sem prišel. Takrat sem polagal tako malo važnosti na ta čudni dogodek, da sem, odpeljavši se od cerkve, zaspal in se zbudil drugega dne zjutraj, že na tretji postaji. Sluga, ki me je takrat spremljal, je umrl na vojni; tako nimam sedaj nade, da bi našel ono, s katero sem se tako neusmiljeno pošalil in katera je sedaj tako grozno maščevana.«

»Moj Bog, moj Bog!« je vzdihnila Marija Gavrilovna in ga zgrabila hipoma, krčevito za roko, »tedaj ste bili vi tisti?! In vi me več ne poznate?!«

Burnin je obledel in ji padel pred noge. — — —

Use sorte.

»No, Amba, kuku s kej upravo o Kamnk? A s dobr putroštu tistga gspuda dohtarja, ke b hmal ratu kamnsk žepan?« prau sm Ambata druh dan pu tistem, ke ke sm ga puslou namest mene u Kamnk leberalce troštati in namest mene kost pred iblansko pošto. »Pusebn dobr na videš vn. A s slab kosu pr dohtar?«

»Kar pr gmh pust dohtarja, kokr ga um jest pustu za use večne čase.«

»Kua se t je pa zameru?«

»ameru! Kaj se m na u zameru? Ke sm p. ou h nemu in mu začeu na dušo

faktorju, ki bi imel podpirati kako prireditve, pojasni, ali to prireditve podpira že kak drug faktor in v koliki meri. Zato deželni odbor tečaju v Kamniku tudi ni mogel dati podpore, ker se mu ni dalo pojasnil. Obrtnopospeševalni zavod pa je vsem obrtnim zadrugam na razpolago in je ravno nedavno poslal vsem kranjskim obrtnim zadrugam okrožnice, v katerih jih pozivlja, naj imenujejo dopisujoče člane. Kar se pa tiče kuratorija, ostane tak, kakor je, dokler se sporazumno z raznimi korporacijami kot trg. in obrtno zbornico in drugimi ne preosnuje.

Blagajniško poročilo, ki izkazuje 1013 K 85 vin. dohodkov, 928 K 68 vin. izdatkov, 85 K 17 vin. prebitka in 378 kron 21 vin. čistega imetja, se odobri. Proračun za leto 1912. izkazuje 1605 K izdatkov, dohodkov 800 K in nepokritega 805 K, kar se namerava pokriti z subvencijami in podporami.

Na predlog g. Cerarja se določi, da pristopi kranjska zveza z vsemi svojimi člani k državnim zvezi gostilničarskih zadrug z letnim prispevkom 10 h od člana.

Članarina za kranjsko zvezo se določi 50 h na leto od člana.

Skleneno se tudi nekatere spremembe pravil ter se poveri stilizacija spremenjenih pravil v izvršitev odboru.

Glede imenovanja potovalnega tajnika se sklene, da se tozadevna točka izloči iz dnevnega reda in naj se odbor o tej stvari še posvetuje ter poroča na prihodnjem občnem zboru.

Na predlog g. Bučarja se sklene resolucija, naj predsedstvo zveze ukrene vse potrebne korake, da dobe gostilničarji 10% popusta pri prodaji tobačnih izdelkov. — Na predlog g. Rusa se sklene, naj posreduje predsedstvo pri merodajnih korporacijah, da bi postopale obrtne oblasti glede oddajanja novih koncesij sporazumno z zadrugami ter da stori potrebne korake zaradi prikrajševanja koncesij z ozirom na potomec. Na predlog g. Zajca se sklene poslati tozadevna resolucija vsem okrajnim glavarstvom v pretres. — Na predlog istega poročevalca se sklene poslati na deželno vladno resolucijo glede enotne ureditve policijske ure na Kranjskem, ki se naj določi tako, da se imajo zapirati gostilne ob 12. uri ponoči, kavarne pa ob 2. uri ter da je plačati za vsako prekorajeno uro 60 h globe. Član blejske gostilničarske zadruge Mencinger svetuje, naj gostilničarji naznanjajo zadrugam vse, ki prodajajo sodavičarske izdelke brez koncesije, da jih te ovadijo obrtnim oblastem. G. Zajc predlaga zvezinemu predsedstvu, naj ukrene potrebne korake, da se onemogoči zasebnikom prodaja pive od strani pivovaren kakor tudi od strani delikatesnih trgovin. — Glede nameravanega davka na pivo in druge pijače se sklene pozvati vse slovenske državne poslance, naj nastopijo proti tozadevnim predlogom v državnem zboru. — Na predlog g. Bučarja se naroča predsedstvu, naj posreduje pri deželnem odboru, da se odpiše gostilničarjem užitniške doklade od pijače, ki jo porabijo njihovi družinski člani. G. Zajc predlaga, naj se tozadevna resolucija takoj odpošlje na deželni zbor. Oba predloga sta bila sprejeta. — Na predlog poročevalca Mencingerja se sklene poslati deželnemu odboru, deželni vladi, ministrstvu za javna dela in vsem slovenskim državnim poslanecem resolucijo, v kateri se jih pozivlja, naj izposlušajo kot kompenza-

cijo za galiske vodne ceste državno podpore hotelskim družbam in zasebnim gostilničarjem, ki so odvisni od tujskega prometa.

Po nekaterih manj važnih točkah se je zaključil občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug, katero hočejo nekaterniki, kakor je videti, izrabiti v svoje politične strankarske namene. Pa preveč gladko ne bo šlo. O stvari izpregovorimo ob priliki morebiti kaj več.

Štajerske novice.

Š Taki sol. Čeprav zahteva težak boj naših poslancev v Gradcu kot sploh vsak boj nekaj žrtev, je slovensko ljudstvo vendar za obstrukcijo v deželnem zboru. Sramotno hlapčevati in pobirati odpadle drobtinice noče več in zato radovoljno doprinaša potrebne žrtve. Ljudstvo ve, da se napram Nemcem da kaj doseči samo z najodločnejšim bojem, zato se ne ozira na neprijetnosti, ki so v zvezi z obstrukcijo. Ono ve, da velja boj velikim zahtevam, zato prezira malenkosti. Drugače pa dela liberalna banda. Ti ljudje so tako zgubili vsak čut za čast in ponos, da so pripravljani brez vsakih pridobitev — samo na zvišanje učiteljskih plač upajo — kloniti tilnik pod nemški jarem. Sama sebičnost jih je, zato se boje vsake požrtvovalnosti in se ponujajo Nemcem za vsako ceno!

Š Dr. Kukovec in rimsko vprašanje. Že lansko spomlad, ko je kandidiral dr. Kukovec za državni zbor v okraju Brežice — Laško, je reševal na svojih shodih rimsko vprašanje in sedaj se je zopet spravljal na ta problem ter ga rešil z virtuzno lahkoto in temeljitostjo, kakor Aleksander Veliki gordijski voz: dr. Šusteršič, dr. Korošec, dr. Benkovič hočejo vojsko z Italijo, da obnovijo papeževno državo, ki so jo leta 1860. in 1870. vzeli Pijemontezi. Ne vemo, kaj je bolj občudovanja vredno, ali drznost dr. Kukovca, ki si upa krošnjari s takimi bajkami, ali pa potrpežljivost dr. Kukovčevih »zavednih« liberalnih zborovalcev, ki mirno verujejo take politične neumnosti. Menda so »zavedni« liberalni zborovalci in nevedni dr. Kukovec drug drugega vredni?

Š Opozarjamo na predstavo, ki jo priredi »Slovensko izobraževalno društvo« v Celju jutri na Svečnico ob 3. uri popoldne v vrtni dvorani hotela pri »Belem volu«. Igral se bode Anzengruberjev »Krivoprišček«, narodna igra v treh dejanjih in sedmih slikah. Udeležite se predstave v obilnem številu. Igra se ponavlja v nedeljo, dne 4. febr. ob 3. uri popoldne.

Š Slovensko gledališče v Celju. Večer enodejanjk bo v nedeljo, dne 4. februarja v celjskem »Narodnem domu«. Igrale se bodo tri enodejanjke in sicer prva: »Fric«, drama v enem dejanju, pisal Henrik Sudermann, točka dvornega gledališča na Dunaju. Druga: »Jeftejeva hči«, veseliga v enem dejanju. Tretja pa bo, kakor smo že poročali, dr. Ipačev »Možiček«, pantomima s petjem. »Možiček« bo dirigiral g. skladatelj sam. Med predstavami svira pomnožen celjski salonski orkester. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Blagajna se odpre ob pol šesti uri. Celjski in okoliški Slovenci! Nudil se vam bo ta večer bogat užitek, zato posetite to prireditve v obilnem številu.

Š Pazite na otroke! Delavčeva žena Marija Kovač v Gaberju pri Celju je pripravljala te dni zajutrek. Med tem, ko je šla k nekemu sosedu po mleko, je prišla njena 3letna hčerka k štedilni-

ku ter si zllila posodo z vrelo vodo po telesu. Zadobila je tako težke opekline, da so jo morali spraviti v celjsko bolnišnico.

Š Sumljiva smrt. 25. m. m. je umrl nezakonski 7mesečni otrok posestniške hčere Marije Kumer v Kotu pri Konjicah zelo sumljive smrti. Več stvari je kazalo, da je otrok umrl nasilne smrti. Odredili so sodnijsko raztelesenje otroka.

Š Pri igranju ponesrečil. Pred kratkim se je igralo več otrok blizu cinkarne v Gaberju pri Celju na industrijskem tiru z nekim huntom. Solar Franc Jošt je skakal v hunt in zopet iz njega. Pri tem je prišel pod hunt in zadobil težke telesne poškodbe. Spravili so ga v celjsko bolnišnico.

Š Predavanje v Gradcu. V torek dne 30. jan. je priredilo slovensko društvo »Kres« v Gradcu, predavanje za svoje člane. Govoril je poslanec Gostinčar o delavskem varstvu. Po predavanju se je razvil živahen razgovor, ki so se ga udeleževali člani.

Š Draga šala. Iz Smartnega v Rožni dolini se nam piše: V nedeljo je popivalo več gostov v Poharčevi gostilni. Med njimi sta bila tudi posestnica Marija Jovan in posestnik Martin Kolar. Zaradi nekkih malih besedi, ki so padle med tema dvema, je Jovan parkrat v šali vrgla ob tla Kolarja. Gostje so se temu prizoru smejali ter se norčevali iz Kolarjeve slabotnosti, to ga je tako razjezilo, da je Jovano vrgel parkrat po tleh ter ji zlomil pri tem roko. Dobila je tudi več drugih poškodb na glavi in nogah. Kolarja so naznanili sodišču.

Š Smrtna kosa. V Gradcu je umrl 31. januarja ob deseti uri dopoldne komercialni svetnik Fric Hanisch po dolgi boleznici v starosti 74 let.

Š Iz deželnega zdravilišča Rogaška Slatine. Deželni odbor štajerski je podelil korespondentu tukajšnjega zdravilišča Hugonu Achs, mesto blagajnika istotam.

Š Ženitovanjski slepar. Iz Žetal pri Rogatcu se nam poroča: 37letni Anton Jerič iz Žetal je navedel, da je natak v neki gostilni, v resnici pa je njegov poklic tuji lastniki nevaren ter je bil vsled tatvine že večkrat kaznovan. 15. oktobra m. l. je bil izpuščen iz moške kaznilnice v Mariboru, kjer je presedel dve leti zaradi tatvine. Še tisti dan, ko je bil izpuščen iz kaznilnice, se je napotil k ženi nekega Janca Ganzer v Žetalah pri Rogatcu, ker je bil njen mož istočasno zaprt v preiskavi zaradi napeljanja k umoru z zastrupljenjem. Predstavil se je ženi kot jetniški paznik ter kmalu začel snubiti njeno hčerko, ki je bila s tem popolnoma zadovoljna. Izvabil je tudi od Ganzerjeve žene 150 K denarja rekoč, da ga potrebuje za nakup pohištva. Nato pa je zginil. Kmalu je prišel v Maribor ter se tam predstavil neki kavarnarici za bogatega kmečkega sina iz Rogatca ter zaprosil za roko njene hčere. Tudi ta mu je šla na limance. Rekel ji je, da je kupil nekega konja in da potrebuje 220 kron, da jih bo dal za nadavek posestniku konja, a slučajno nima denarja pri sebi. Ona mu je res dala 220 kron. Nato se je napotil k soprogam zaradi »Glavne posojilnice« kaznovanih mož, s katerimi se je seznanil v mariborski kaznilnici ter se jim predstavil kot jetniški paznik Ignac Šuc v Mariboru. Dobil je od njih 44 kron denarja in več perila, po katerega je rekel, da so ga iz kaznilnice poslali njih možje. Za te sleparije ga je mariborsko sodišče obsodilo na tri mesece težke ječe.

Š Nova podružnica »Südmarke« na Polzeli. V nedeljo so nemškutarji ustano-

vili novo podružnico »Südmarke« na Polzeli pri Celju. Ustanovnega shoda se je baje udeležilo več Nemcev iz Celja, Velenja, Šoštanja in drugod. Potovalni učitelj Maschke je govoril o pomenu in delovanju društva »Südmarke«. V odbor je bilo izvoženih več polzelskih Nemcev in nemškutarjev. Slovencem bo treba resno paziti, da se nam ne bo naseljeval nemški sovrag v naše popolnoma slovenske kraje po lepi Savinjski dolini.

Š V valovih Savinje iskala smrt. V torek zvečer ob 7. uri se je vrgla v Savinjo blizu mostu, ki vodi v mestni park, zasebnica Elvira Schmidt. K sreči sta prišla rimo takrat Ludvig Scheu in neki postrežček z imenom Martin Jernevšek ter nesrečnico potegnili iz vode. Schmidt je delj časa boleha na živčni boleznici. Reševalca sta jo spravila v bolnišnico, kjer pa je v sredo umrla.

Š Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 4. svečana 1912 vpripori Dramatično društvo v Mariboru igro »Nioba«, angleško burko v treh dejanjih, katero sta spisala Harry in E. A. Vaulton. Začetek bode ob pol 8. uri zvečer; blagajna se odpre ob pol 7. uri; predprodaja pri gosp. Weixnu, Zgornja gosposka ulica 33. Sodeluje orkester »Glasbenega društva«.

Deželni zbor kranjski.

Seja dne 1. februarja 1912.

Deželni glavar otvoril sejo in konstatira sklepčnost.

Naznani, da sodišče zahteva izročitev poslanca Turka radi razžalitve časti.

Naznanja, da poslanec Margheri predlaga neko izpremembo lovskega zakona. Se izroči odseku.

RAZLIČNI SAMOSTALNI PREDLOGI IN INTERPELACIJE.

Ravnikar in tovariši predlaga, naj se ustanovi mesto okrožnega zdravnikarja za kraje na Pivki in v Košanski dolini s sedežem v St. Petru na Krasu. (Gre v upravni odsek.)

Dular in tovariši predlagajo glede ciganske nadloge na Dolenjskem, naj deželni odbor potom županstev, dožene število ciganov na Kranjskem in njih domovinstvo in naj v zvezi z deželno vladno stori vse mogoče, da se odpravi brezdelno klatenje ciganov in ti prisilijo k delu, naj končno proučuje vprašanje stalne naselitve ciganov in o tem poroča deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju. (Uprav. odseku.)

Matjašič in tov. predlagajo, naj deželni odbor nemudoma poizve mnenje hrvaške vlade glede zgradbe mostu v Gribljah, posebno z ozirom na primeren prispevek k zgradbi in naj po vsebini odgovora, ki ga prejme, ukrene, kar je nadalje potrebno. (Upravnemu odseku.)

Posl. Vehovec predlaga izpremembo zakona o licencovanju bikov glede spremembe dotične komisije. (Kmetijskemu odseku.)

Posl. Matjašič in tov. interpelirajo dež. glavarja, ali mu je znana slaba izvršitev Druščke ceste in ali hoče dognati, kaj je temu vzrok?

Posl. Pegan interpelira deželnega predsednika glede poizvedovanj orožnikov, ki pomeni za župane večkrat veliko škano, ali hoče okrajna glavarstva poučiti, naj, kjer bi bila kaka natančnejša poročila res potrebna, orožnikom naroče, da o sva-

pihat, je začel kar tult, ne jokati, ampak tult. Ud kusila pa ni blu neker ne duha ne sluha. Kokr sm slišu, še sam dohtar ceu čas ud vulitu sm ni mou žlice u želodce, kuku u pa pol druge na kusiu vabu? Lačen sm tavu pu Kamnke, lačen — — —

»Sej slab vn videš! Za božja vola, pa b šou u kašna uštarija na kusiu. Kua pa tisteh par krajcerju; b t jh že jest puvrnu.«

»Ti lohka guvariš! A na veš, de sm se jest, preden sm šou u Kamnk, u ta lepe hlače preubleku in lepu priftošl u ta slabeh puzabul.«

»Pa b na puf kosu; sej te u Kamnk nubedn na puzna.«

»Ja, če b mou toj ksiht, b že šlu, tku pa — — —

»Kuku s pa pol nazaj u Iblana pršou, če s biu suh?«

»Čist fajnl! Du Mengša sm šou b nogam; u Mengše me je pa ena mlekarca, ke je u Iblana mleka pelala, uzela na soj voziček, ke sm se ji smilu; in na mlekaršem »vuzičke se je bl fajnl za pelat, kokr u eršte klas na Kamnsk železnc, zatu, ke ma tku fajnl fedre, de sm se kar guncu. Sam nuge sa m mal čez vuziček mahale, ke sm biu vredouh.«

»Lepa reč! En redehter ud »Jutra« se na mlekaršem vuzičke u Iblana prpele! No, kej tacga pa še ne!«

»Na uš, Pepe! Čist du Iblane me ni mlekarca prpelala, ampak sm se mogu že

na šrang pr svetmo Kristofe dol z vuzička skubacat, zato, ke je iblajtar pugervu ud mlekarce, de more ud mene tulk daca plačat, kokr ud kašnga teleta.«

»Viš, pu tem se šele prou vid, kašna dragina je pr nas! Kdu b s mislu, de uja ud tebe tulk daca pugerval kokr ud enga teleta?«

»Ja, pa še prou nč se ni pustu zglihat!«

»Je že Buh pumagi! Kua pa scer u Kamnk kej nouga?«

»Use je črn u Kamnk. Žepan, svetvauci; ja use, prou use!«

»No, tu ni nč pusebnga! Sej iblansk žepan je tud črn, za kua b pa pol kamnsk na smou bt črn!«

»Iblansk žepan, prauš, de je črn? Gespuđ dohtar Taučar, de b biu črn? Nekol, prijatu! Gespuđ dohtar Taučar je leberalc, de ga nima para! Gespuđ dohtar Taučar ni nekol črn. Pepe, nekol!«

»Jest na morm pumagat! Kua se uš tle repenču! Ta »Sluvenk Narud« pugleje, ke ga je prnesu namalanga, pol pa guvor! Črn ket zamurc, t rečem; skus in skus črn. In če je iblansk žepan črn, za kua b mogl pa bt pol ubčinsk svetvauci drgačen?«

»Sej sa ga pol skupal in upral, de je biu beu ket frišna srajca. In pol sa ga še enkat u ta »Sluvenkmu Narude« prnesl. Kok je bla pa gespa huda, ke ga je vidla ta perukat u ta »Sluvenkmu Narude«.

»Kua? Takla de b biu moj Janez?« je

rekla. »Nkol! Če b mou en meljon, tok b ga na marala, če b biu res takla!« In tku jh je zmerjala u ta narodn tiskarn use ud kraja, de sa kar trepatel pred gespo. In pol sa uzal krtača in ga tulk časa drgnel, de je ratu spet čluvek pudobn.«

»Ti morš že vedet kuku in kaj! Ja, kua sm te tou prašat? Kuku je pa iz sajnam? Kua se t je pa sajnal prouzaprou ta perva nuč u ta noumo kvarteri? A s kej zamerku?«

»Use, use! Ud klubas se m je sajnal!«

»Ud klubas? Ud klubas je pa ajnzar, če ja je blu pu.«

»Pu klubase sm držu u rok in ja udgriznu, se m je sajnal. Al ke sm ja udgriznu, je tku zacvilu moj kuža, ke pr men leži, de me je zbudu, in tekat sm vidu, de sm kužatu rep držu u rok in mu ga en lep štikle preč udgriznu.«

»O ti nasreča ti! Ki maš pa zdej kužata? Sej se m je prec zdel, de t neki manka, ke sm te zagledu, pa se nism mogu prec spout kua.«

»Kužata, ki mam, me prašaš? H žvinskmu dohtari gespuđe Ribnkari sm ga nesu, de ga u pucajtu in mu repck spet pufliku.«

»Kaj t u glava na pade! Ki pa ma gespuđ Ribnkar čas tojga kužka arcnavt. Sej ma iz soja placrespehtarija zadost za upraut. In pa deželni puslanc je tud — — —

»Nč več, Pepe, nč več! Je že u pen-

zjon! Sam za šest tednu sa ga putrdil ket erzaczervista, pol sa ga pa puslal na urlaub in prauja, de mu še na vofnibunge na u treba hodet nekol.«

»Kaj m na puveš? Tok sam šest tednu je služu, prauš!«

»Sej še prou šest tednu ne. Sam enkat je zinu u deželni zbornic, pa sa prec vidl, de na u za puslanca za punucat in sa ga hitr suprevetiral. Zdej ma časa zadost. Če usm iblanskem psičkem repe preč pugrizem, jh u lohka pucajtu. Sej iz placrespehtarija je tud tku ena reč, de ni za guvort. Faliu je holt, d s je pustu brada in lase puštucat, de b ga bl pihnu u deželni zbornic. Na, zdej je pa tku. Gespuđ Ribnkar ma že tku ena štatura, de na u mogu nekol preveč vesok zletet, zatu b blu bl pametn, če b se bl pr tleh držu, ne pa tišu u lft, ke ni zatu. Jest, ke sm luhek in flink, men b na falil, če b se tou enkat u lft pugnat. Pa s tud mislem holt: Amba, le lepu pr tleh se drž, de se t kej na zgudi. In ustou sm du dons pr tleh. Se u Kamnk me nubena ziva duša več na sprau — — —

»A iz mana b pa stopu kela h »Fajmeštre«, če b dau jest za ene pu litra?«

»Tist pa prec, Pepe; tist pa prec! Sej leuša užitka s na morm mislt, kokr tkula sedet pr »Fajmeštre«, pred saba mt pu litra vinčka, ke ga en druh plača, zravn sebe pa mt samga

Boltuğa Pepeta iz Kudeluğa.

reh, o katerih je zupanstvo že poročalo, pri poizvedovanju postopajo z največjo diskrepcijo.

ZAVRnitev liberalnih napa- DOV.

Dr. Lampe in tovariši stavijo na deželnega glavarja sledeče vprašanje: V zbornici se je trdilo, da je postopanje deželnih poslancev S. L. S. v zadevi verifikacije mandatov iz mestne skupine v protislovju z neko obljubo, ki jo je baje podal gospod deželni glavar svoj čas kot načelnik kluba deželnih poslancev S. L. S.

Podpisani vprašujemo:

Kako stališče zavzema gospod deželni glavar k tej trditvi?

Deželni glavar

odgovori na to vprašanje takoj sledeče:

Jaz nisem nikdar podal take izjave, bodisi v imenu stranke ali v lastnem imenu, ki bi se dotikala posredno ali neposredno vprašanja, ki se je rešilo s sklepom deželnega zbora glede verifikacije mandatov bivših ljubljanskih poslancev Reisner in Ribnikar. Vse tozadevne nasprotne trditve in iz njih izvirajoči napadi na večino deželnega zbora — napadi, ki so se pogojno obračali tudi zoper deželnega glavarja — so tedaj brez vsake dejanske podlage.

POROČILA DEŽELNEGA ODBORA.

Poročilo deželnega odbora o spremembi zakona o občinskih takсах se odda upravnemu in občinskemu odseku, poročilo o reformi pri deželnem knjigovodstvu in pri dež. blagajni se odda upravnemu odseku, poročilo o izločitvi davčne občine Gorenje Polje iz občine Toplice in ustanovitvi samostojne krajne občine Gorenje Polje, se odda upravnemu odseku, poročilo glede pobiranja nad 100% doklade v obč. S. v. Križ pri Kostanjevici za leto 1912, se odda fin. odseku, poročilo o izločitvi davčne občine Velesovo iz občine Senčur in ustanovitvi samostojne občine Velesovo se odda upravnemu odseku, poročilo, s katerim se predlaga načrt zakona o dolžnosti za vzdrževanje ograj, se odda kmet. odseku, poročilo glede pobiranja 149% doklade po davčni občini Kal se odda fin. odseku, poročilo o uravnavi kamniške Bistrice s tozadevnim zakonskim načrtom se odda kmet. odseku.

NADOMESTNE VOLITVE V ODSEKE IN DEŽELNI ODBOR.

Ker sta mandata Reisnerja in Ribnikarja bila razveljavljena, je izvoliti namesto njih druge v različne odseke in namestnika v deželni odbor. Deželni glavar odredi tozadevne volitve in se izvolijo v šolski odsek posl. Višnikar, v kmetijski odsek poslanec Turk, v personalni odsek poslanec dr. Novak, kot namestnika v deželni odbor iz mestne skupine posl. dr. Novak.

POROČILA RAZLIČNIH ODSEKOV.

Centralna klavnica.

Dr. Lampe kot poročevalec finančnega odseka predlaga glede ustanovitve centralne deželne klavnice in mesnice v Ljubljani sledeče:

Deželni odbor se pooblasti, da ustanovi centralno klavnico in mesnico in si priskrbi potrebna sredstva po posojilu. — Priloženemu zakonskemu načrtu se pritrudi in se deželnemu odboru naroča, da načrtu pridobi Najvišjo sankcijo.

Poročevalec govori zlasti o potrebi, da se glede nameravanega deželnega zavoda uredi veterinarska služba.

Pri generalni debati se oglasi contra

dr. Tavčar, ki izvaja, da se take važne stvari ne bi smele obravnavati potom nujnih predlogov. Ne more si predstavljati, kako se bo ta naprava dala izvršiti. Za načrt manjka vsake podlage. Koliko bo stala? Teža danes niti dr. Lampe ne ve. (Dr. Lampe: Dobro vem.) Pa večina ne ve. Dunajski občini se stvar ni posrečila. Stvar je nezrela in premalo preiskana. Govornik je tudi proti presplošnemu finančnemu pooblastilu, danemu deželnemu odboru. Ali je kaj sposobnih ljudi za klavnico na razpolago? Če se klavnica ponesreči, bo dežela plačala ogromne stroške. Potem pa je klavnica postavljena na agrarno stališče. Kmet se vas bo takoj oklenil, vprašanje pa je, kaj bodo rekli mali obrtniki, mesarji. (Ugovori.) Klavnica ima tudi namen uničiti mesarsko obrt v Ljubljani. (Odločni ugovori.) Kmet bo visoke cene zahteval. Sicer pa dežela ni poklicana za tako podjetje, ampak občina. Bog nas vari, da bi nas te spekulacije v nearečo ne spravile!

Povše kot progovornik: Kot zastopniki kmečkega ljudstva smo podpisali predlog dr. Lampe v prepričanju, da bo deželna centralna klavnica v prid producentu in konsumentu. V parlamentu se ni čisto nič pozitivnega storilo glede draginje. Treba je producenta s konsumentom spraviti v najozi stik. (Tako je!) Berite, kaj so v tem oziru storile in dosegle druge države! (Bravo!) Ravno vi bi morali pozdravljati to našo namero. Predgovornik se boji stroškov, češ, ni proračuna itd. V finančnem odseku je poročevalec vse to natančno in podrobno razložil. (Klic: Rabijo za agitacijo!) Sicer pa sedi član napredne stranke v deželnem odboru in bo imel tam priliko celo zadevo zasledovati, saj bo odbor zadevo na vse strani premislil. Odločno oporekam mnenju, da bi zavod imel namen od kmeta prav drago kupovati. Cene se ravnaajo po svetovnem trgu, klavnica bo najizvrstnejši regulator cen. (Klic: Ne bo odirala kakor drugi zavodi!) Govornik opominja na državni zakon o vnovčevanju živine. Dežela bo dobila na podlagi klavnice državni prispevek 30 do 40 tisoč kron. Cena goveji živini je že danes padla. V pravem času moramo tedaj storiti to, da bo mogel kmet obstajati, da se bo pošteno preživel na svoji grudi. (Veliko odobravanje.) Kar se pa tiče električne akcije, katero je progovornik zopet kritikoval, kot kmečki zastopnik izjavim, da sem iz prepričanja glasoval za električne naprave, ker bo to največji vir za dohodke dežele. Ravno ljubljanski župan bi moral pozdraviti misel, če se ustanovi zavod, da bo ljubljansko meščanstvo preskrbljeno z dobrim mesom po pravični ceni. (Veliko pritrdjevanje.) Govornik se peča s tistimi, ki kmeta in odjemalca pri ceni mesa odirajo. Novi zavod bo proizvajalec in odjemalca neposredno zvezal, da bosta oba zadovoljna. (Veliko odobravanje in ploskanje.)

Medtem je prevzel predsedstvo baron Liechtenberg.

Besedo dobi baron Born, ki navaja svoje pomisleke in predlaga, naj deželni odbor zadevo še natančneje prouči, proračuna in v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru stavi predloge.

Poslanec Bartol izjavi, da deželno klavnico z veseljem pozdravlja. Prebere pismo živinorejske zadruge v Loškem potoku, ki dokazuje, kako tudi producenti klavnico komaj pričakujejo, saj e živinoreja na Kranjskem zadnje čase kvalitativno storila velik korak napre, prešičereja je tudi kvantitativno poskočila. Klavnica bo imela za deželo tudi ta velik pomen, da bo prebivalstvo se še bolj živinoreje lotilo. (Pritrdjevanje.) Od tega bo dežela le dobiček imela. (Tako je!) Govori podrobno o živinoreji. Bojzen dr. Tavčarja, da bodo kmetje klavnico izkoriščali, je prazna. Ljudstvo bo deželni klavnici rado cenejše prodajalo. (Tako je!) Bog blagoslovi to delo! (Odobravanje.)

Deželni glavar zopet prevzame predsedstvo.

Dr. Novak govori proti. Deželno klavnico smatra za konkurencio trgovcem in obrtnikom. Dežela je izgubila, ko je prevzela užitninski zakup, 100 tisoč kron. (Ugovori in smeh. Klici: Ta pa ne drži!) Zavod ne bo imel dobička. Govornik je tudi proti temu, da bi se živinozdravniško nadzorstvo v novem zavodu poverilo deželi, ne pa mestni občini, kakor bi to moralo biti. To je kršenje mestne avtonomije ljubljanske. (Ironični Bravo-klici pri vočini.)

Dr. Lampe odgovarja:

Jaz in dr. Tavčar sva zdaj največja mučenika v kranjski deželi, (Velika veselost) jaz sem finančni minister kranjske dežele, on pa ljubljanske občine. Taka dva reveža naj bosta prijatelja med seboj. (Veselost), kaj se bova napadala? Narodnapredna stranka je za nujnost glasovala! V odseku se pa narodnapredni poslanci niso razprav udeleževali. Kako to, če se jim je zadeva prvotno zdela nujna? V odseku so se načrti in proračuni podrobno razlagali. Tehniki bodo imeli zadosti govoriti, naj se dr. Tavčar ne boji. Stvar bodo strokovnjaki dobro proučili. Sposobnih ljudi je tudi treba. Če jih bomo dobili, bo stvar šla, če pa ne, pa ne bomo naredili. To že vnaprej povem. Nekateri gospodje predlog napačno razumejo. Naš zavod naj bi služil producentom in konsumentom. Mi se ne zavezujemo za nobene cene, klavnica bo cene regulirala. (Novak: Kaj pa bo kmet rekel? Dr. Pegan: Vaš nič! Veselost.) Kar se tiče obrtnikov, je v Ljubljani nekaj velikih mesarjev, ki imajo male v rokah. Mali mesarji klavnico z veseljem pozdravljajo, te bomo rešili par oderuhov. (Tako je!) Ti veliki mesarji so vzrok, da se je narodnapredna stranka premislila in se je zdaj klavnice ustrašila. (Pritrdjevanje.)

Kar se g. barona Borna tiče, imamo finančni načrt tu, bil je celo v rokah strokovnjakov v poljedelskem ministertvu. Kar se deželni zavodov nižjeavstrijskih tiče, sem jaz mnenja, da so jako dobri. Jaz ne verjamem vsega, kar piše »Neue Freie Presse«. (Veselost.) Nižjeavstrijski deželni zavodi zelo rentirajo. — Dr. Novak, ta je pa najhuši. (Veselost.) Ta je glede užitninskega zakupa proračun z računskim zaključkom zamenjal. Poem pa je njegov očitok, da bo klavnica komu konkurirala, čisto neutemeljen. Klavnica bo le cene regulirala, kar je le prav in potrebno. Glede veterinarstva opozarja poročevalec, kake inkonvenience bi se godile, ako bi občina deželni zavod v sanitarnem oziru nadzirala. Tržna policija tudi ni v nobenem prenešenem delokrogu. (Odobravanje in ploskanje.)

Pri glasovanju se odločilni predlog barona Borna odkloni.

Nato se sklene prehod v p o d r o b n o d e b a t o.

V podrobni razpravi se predlog odseka sprejme glede 1., 2. točke in celote.

Uprava skupnih zemljišč.

Lavrenčič kot poročevalec kmetijskega odseka predlaga glede načrta zakona, ki bi se tikal uprave skupnih zemljišč in o katerem je deželni odbor poročal, da zakonski načrt zadržaj ni potreben, sledeče:

Poročilo deželnega odbora se jemlje naznanje.

V razpravi predlaga dr. Krek resolucijo, da se deželnemu odboru naroči, da v prihodnjem zasedanju vendarle predloži zakon o upravi skupnih zemljišč po gotovih načelih.

Poročevalec se resoluciji pridruži. Pri glasovanju se predlog odseka in resolucija z vsemi glasovi zbornice sprejme.

Meščanska korporacija v Kamniku.

G. Lavrenčič kot poročevalec kmetijskega odseka predlaga glede te zadeve:

Deželnemu odboru se naroča, da razsodi o pravnem značaju premoženja meščanske korporacije v Kamniku.

Poročevalec v daljšem in temeljitem govoru razjasnjuje svoje pravno prepričanje o pravnem značaju premoženja meščanske korporacije. Govornik navaja dokument iz dunajskega arhiva, ki ga je dobil po posredovanju g. muzejskega ravnatelja dr. Mantuanija. V tem dokumentu se izrečno premoženje meščanske korporacije pripisuje mestni občini kamniški. Navaja tudi številne druge listine.

Medtem je prevzel predsedstvo baron Liechtenberg.

Dr. Triller meni, da deželni zbor nima kompetence v tej zadevi razsojevati, ker gre za sporno zadevo, o kateri imajo razsojati sodišča.

Dr. Pegan konstatira, da ima predlog namen, ako bo deželni odbor pozvan v razsojo od korporacij, ki pridejo tu v poštev, dati deželnemu odboru direktivno razsojati. Glede kompetence je sodišče izreklo, da ni kompetentno. Deželni odbor bo, ako svojo kompetenco izreče ali ne, stvar prignal do zadnje instance, da se bo enkrat končno rešila.

Dr. Krek predlaga dodatek v zmislu, naj deželni odbor stopi v dogovor z deželno komisijo za agrarne operacije, da se bo stvar v pravi in definitivni tir spravila in končno rešila.

Dr. Vilfan se izjavi contra.

Pri glasovanju se predlog dr. Kreka in predlog poročevalca sprejmeta. Proti narodnapredni poslanci.

Uravnava Sore.

Povše kot poročevalec kmetijskega odseka o tej zadevi predlaga:

Od deželnega odbora predloženi zakonski načrt o uravnavi reke Sore od Godešiča do Gorjšan se odobri. — Deželnemu odboru se naroča, da temu zakonu izposluje Najvišjo sankcijo.

V debati se oglasi posl. Jarc, ki graja, da merodajni faktorji v tej zadevi niso s primerno nujnostjo postopali. Želi, da se stvar saj zdaj kolikor mogoče hitro izvrši.

Posl. Dimnik priporoča g. deželnemu predsedniku, da stvar kar mogoče pospeši.

Predlog poročevalca se nato z vsemi glasovi zbornice sprejme.

Predsedstvo prevzame deželni glavar.

O naslednjih točkah poročamo prihodnjich. Današnja seja je bila zaključena ob 1. uri popoldne. Prihodnja seja v sredo.

(Dalje prih.)

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Krvavi nemiri v Zagrebu.

Shod pred gledališčem.

Včeraj popoldne ob petih so sklicali hrvaški dijaki shod v vestibulu vseučilišča, da govore o sedanjem režimu na Hrvaškem. Ker je dal rektor vseučilišča zapreti, so se nabrale množice pred vseučiliščem. Komaj je prvi govornik dve minuti govoril, je med ljudstvom zaorila hrvaška himna. Takoj nato se je navalila brez vzroka cela vojska policajev peš in na konjih na dijaštvo. Tolkli so z golimi sabljami po glavah zborovalcev.

3 težko, 20 lahko ranjenih.

Pri tem klanju je bilo mnogo oseb ranjenih. Kolikor se je dosedaj dalo dognati, je 20 lanko in 3 težko ranjeni. Ranjeni so tudi časnikarji, ki so izvrševali svojo službo. Težko ranjene so dijaki nesli v gledališko kavarno, kjer so jim izpravi rane, jih za prvo silo povezali in pozvali nato rešilni voz, ki jih je odpeljal v bolnico.

Nemiri trajajo dalje.

Nemiri so trajali potem še dolgo v noč. Dijaštvo je šlo po ulicah pred razne mažarske zavode in tam demonstriralo. Cel Zagreb je na nogah. Zlasti vlada ogorčenje nad rektorjem, ki je dal zapreti vseučilišče in tako dijaštvo prepustil na milost in nemilost razdraženim policajem. Izvedeli smo, da je pri vsej stvari

dijaštvo popolnoma nedolžno.

Naš poročevalec iz Zagreba nam je na telefonsko vprašanje izrecno odgovoril, da zborovalci niso dali nikakega povoda za nemire, oziroma za napad policije. Ban je hotel sam izzvati nemire in je očitvidno v ta namen konsigniral celo zagrebško posadko, vso mestno policijo in okoliške orožnike. Da niso dijaki dali nikakega povoda za nemire, se razvidi že iz tega, ker so včeraj zaprli samo štiri dijake. Gotovo je, da če bi se dijaki le ganili proti policiji, bi bili danes zaporj prenapolnjeni. Poroča se, kar je pa zelo dvomljivo, da je včerajšnje prelivanje krvi le

maščevanje bana in banice

nad vseučiliškim dijaštvom, ker ti niso hoteli povabiti bana in njegove soproge na akademski ples, ki se vrši jutri. Ker dijaštvo ni hotelo takoj prvič povabiti bana na ples, je ta dal dijaštvu razumeti, da bi se rad udeležil plesa in da naj ga povabijo. A ker ga kljub temu niso povabili, se je pa sinoči zmaščeval na tako krvav način.

Današnji dan v Zagrebu.

Po Zagrebu vlada danes splošno razburjenje. Dijaštvo se je navsezgodaj podalo na univerzo, ki je bila danes odprta. Rektorja ni bilo na vseučilišču, tudi profesorjev ni bilo. Le na filozofski fakulteti sta bila dva profesorja. Ko sta pričela predavati, jima dijaki tega niso dopustili. Sklicali so takoj

shod v avli.

Shod se je pričel ob osmih zjutraj ob splošni udeležbi dijaštva. Bil je zelo buren in je trajal nad dve uri. Sklenilo se je, da se dijaštvo poda pri novih volitvah z vso silo v boj za protivladne kandidate. Govornik je kot prvi govornik jurist Jela vič. Sprejela se je na shodu tudi ostra resolucija.

Vrata vseučilišča zabarikadirana.

Po shodu je del dijakov odšel iz vseučilišča, okrog sto jih je pa ostalo v avli. Izjavili so, da se neumaknejo preje iz vseučilišča, dokler ne dobe zadoščenja za sinočnje napade. Vrata so zabarikadirali in spuščajo v poslopje le tovaršje in druge meščane, ki jim donajajo hrano. Tudi ne dovolijo dostopa in predavanj profesorjem, dokler ne dobe zadoščenja.

Stanovanje so demolirali

sinoči rektorju Tomacu, ker jim včeraj ni dovolil vstopa v univerzo in tako deloma bil tudi on kriv, da je pred vseučiliščem in na rampi tekla kri. Obetajo pa se še

nova nasilja.

Danes zjutraj je že izšla odločba, da se preoove prodajanje nekaterih opozicionalnih časopisov. Na Hrvaškem je namreč do sedaj uživalo časopisje to ugodnost, da se je smelo na ulici prodajati, a sedaj jim bo Cuvaj še to ugodnost kratil.

Protestna akcija dijaštva.

Na današnjem shodu na vseučilišču je pozval jurist Jelavić vse dijaške skupine na složno delo proti Cuvajevemu režimu. Omenem se je sklenilo pozvati vse hrvaške, slovenske in srbske korporacije, da delajo na to, da se na dan 7. februarja v znak protesta proti nepostavnemu zaključanju sabora razobesijo po vseh slovenskih mestih črne zastave. Dne 7. februarja bi namreč imel biti otvorjen sabor. O tej akciji se obvesti tudi vse zunanje časopisje in se ga naprosi za sodelovanje. Omenem se je sklenilo, da se vse na ta dan napovedane veselice odloče.

Dnevne novice.

+ Hrvatski memorandum cesarju in prestolonasledniku. Včeraj sta se pojavila v cesarjevi kabinetni pisarni državni poslanec dr. Ante Sesardič in poslanec razpuščenega hrvatskega sabora župnik Stjepan Zagorac. Izročila sta monarhu od hrvatske stranke prava sklenjen memorandum, v katerem slikajo neznozne razmere v Hrvatski in prosijo pomoči cesarjeve za hrvatski narod. Spomenica tudi priporoča združenje kraljevine Hrvatsko-Slavonske z Bosno in Hercegovino s stališča interesov monarhije kakor tudi hrvatskega naroda. Prepis spomenice sta oba odposlanca hrvatske stranke prava izročila v kabinetni pisarni prestolonaslednika Franc Ferdinanda.

+ Pozor volivci in volivke v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico. V kratkem dobiti po pošti glasovnice in legitimacije. Pazite, da Vas liberalni agitatorji ne oslepajo in vam ne odvzamejo glasovnice in legitimacije. Izročite glasovnice in legitimacije le znanim, zanesljivim pristašem Slovenske Ljudske Stranke! Liberalni agitatorji se bodo lagali, da pobirajo za Slovensko Ljudsko Stranko, kakor so se pred leti lagali, da pobirajo za Kregarja in druge naše može. Treba je velike previdnosti!

+ Če so trgovci in obrtniki sami svoji prijatelji, bodo pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico volili kandidate Slovenske Ljudske Stranke in se ne bodo pehali za onemoglo liberalno stranko, ki povzroča kreditu toliko gorja s svojo »Glavno posojilnico«, »Agro-Merkurjem« in ki nikdar ne pokaže kaj pozitivnega dela, ampak ki hujska proti vsemu, kar se drugod dobrega dela. Celo proti od S. L. S. v življenje poklicanemu prekornemu obrtno-pospeševalnemu zavodu so nedavno v »Narodu« hujskali ljudje, ki ne znajo sestaviti niti navadne bilance in jim mora za to priti na pomoč celo v trgovski in obrtni zbornici še posebej plačani deželni uradnik. Kjerkoli so se liberalci pokazali kot rešitelji stanov, povsod so jo zavozili. Ravno kar ječe ljubljanski čevljarji pod posledicami liberalnega konkurza in »dela za obrtnike«. V trgovski in obrtni zbornici je bila liberalna delegacija brez pomena, inicijativno delo je izviralo od naših zastopnikov. Liberalci so se odlikovali le v tem, da so celo deželno razstavo, katero je predlagal Iv. Kregar, hoteli ubiti. Slovenska Ljudska Stranka vzpodbuja k delu, k napredku. Liberalci nimajo ne smisla, ne volje, nočejo delati za obrtnike in trgovce, ne marajo, da bi vsi prišli do samozavesti, ker to bi bila popolna smrt liberalizma. Kadar pridejo volitve, hočejo liberalci obrtnike in trgovce omamiti s par frazami, potem pa se nadaljuje stara liberalna lenoba in liberalno brezdelje. Kdor hoče resničnega in uspešnega dela za obrtnika in trgovca, naj pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico voli kandidate Slovenske Ljudske Stranke.

+ Kako se podpisujejo glasovnice za trgovsko in obrtno zbornico? Opozorjamo, da morajo moški volivci sami podpisati glasovnice tam, koder je označeno: Podpis volivca. — Ženske volivke morajo ravnotako same podpisati glasovnice, ako nimajo po obrtnem redu postavljenega upravitelja. Ako imajo upravitelja, podpiše ta in pristavi k svojemu imenu »upravitelja«. Ako pa ženske volivke nimajo upravitelja, podpišejo, kakor zgoraj omenjeno same, zraven njihovega imena pa mora podpisati kak moški, ki mora svojemu podpisu dostaviti: Volivni pooblaščenec. — Dobro je, ako je tisti moški, ki podpiše žensko glasovnico, tudi volivec v trgovsko in obrtno zbornico, vendar je lahko tudi vsak drugi moški, paziti pa je, da je dotični moški izpolnil 24. leto. Vsak moški sme podpisati samo eno glasovnico. Osebe, ki ne znajo pisati, morajo napraviti pred svoje ime, ki ga kdo podpiše, križec, podpisati se morate zraven še dve drugi priči, ki morate biti 24 let stari.

+ Pri občinskih volitvah v Cerkljani dne 29. januarja t. l. je, kakor smo kratko že sporočili, z veliko večino zmagala S. L. S. v vseh treh razredih in v osemih podobčinah. V I. razredu so naši dobili 250 glasov, liberalci 146, v II. naši 484 glasov, liberalci 153, v III. naši 787, liberalci 367, tako da ima v tretjem razredu S. L. S. celih 420 glasov večine. Volitve se je vdeležilo vsega skupaj 1207 volilcev. Pričela se je volitev ob sedmi uri jutraj, končala pa ob osmih zvečer. Skrutinaj pa je trajal celo noč do pol petih jutraj. — Liberalci imajo sedaj v celem občinskem odboru le enega odbornika, ki je dobil 125 glasov v cerkniški podobčini, naš kandidat pa 116 glasov, ki je torej ostal v manjšini za devet glasov, ne samo za enega, kar je zadnjič pomotoma poročal »Slovenec«.

— Odlikovanja. Cesar je podelil min. tajniku v notranjem ministrstvu Egonu baronu Winklerju, nadalje v istem ministrstvu dvornemu svetniku baronu Schönbergerju viteški križec Leopoldovega reda in sekcijskemu svetniku v istem ministrstvu Rihardu We-

nedikter red železne krone tretjega razreda.

— Več desetisoč kron zapustil svojim služabnikom in kmetom. Iz Rubij poročajo: Kakor je znano, je v začetku tega leta umrl pri nas širokoznani plemeniti gospod Leonard baron Bianchi, o katerem smo že sporočili, da je v svojem življenju naredil mnogo dobrega v splošen blagor svojih ljudij in sosesk. Sedaj, ko blagi gospod v grobu leži so člani njegove spoštovane družine odprli oporoko, o katere vsebini nam je bilo sporočeno tle dni. Kakor nas je blagi pokojnik poprej ljubil, pomagal skozi 40 let njegovega bivanja med nami v nesreči in boleznih z brezplačno zdravniško pomočjo in srčno z nami čutil, nas tolažil in vse slučajne pogrebne stroške poravnava, tako se nas je spomnil tudi v oporoki z znatnimi zneski, kar nas je vse skupaj osupnilo. Blagi pokojnik je zapisal v svojo oporoko, da njegovi dediči ne smejo zapustiti nas, dobrih Rubijcev, njegovih zvestih služabnikov, vrtnarjev, cvetličarjev, oskrbnikov, mlinarjev in kmetov, katerih število presega 30. Posamezno je imenoval v svoji oporoki nas, njegove služabnike in vsakega zapustil lepo svotico. Zneski so odmerjeni po letih, kakor je kdo pri njem bil v službi. Skupna zapuščina nam, bivšim njegovim služabnikom in najemnikom znaša več deset tisoč kron. Blagi pokojnik se je spomnil v svoji oporoki tudi v večjo svoto revežev, domačega veteranskega društva itd. — Za ta njegov plemeniti in nad vse hvalevredni čin se čutimo podpisani dolžne izreči njegovi spoštovani družini svojo najsrčnejšo zahvalo v zagotovilo naše najudanejšje pokorščine in spoštovanja. Vsemogočni, ki nas vse vlada in vodi naj stotero povrne onemu, ki se nas je ob smrtni uri spomnil! Bog plačaj stotero žalujoči družini dragega pokojnika in naša hvaležnost naj ji bo v plačilo za izkazano plemenitost. — Hvaležni Rubijci.

— Nova slovenska drama. Gospod profesor Anton Funtek je spisal dramo z naslovom »Tekma«. Drama igra med starim kiparjem in njegovim učencem, med zastopnikom tradicije in svobodnim umetnikom.

— Znani nemški pisatelj dr. Pavel Samassa, ki je pruski podanik, je prosil, naj se sprejme v občinsko zvezo mesta Kočevje. Občinski svet kočevski je prošnji ugodil.

— Tržaške Italijanke tako kot one v Gorici tekmujejo med seboj, katera bo več gorkih čepic napravila za italijanske vojake v Tripolisu.

— Skala padla skozi streho v hlev in ubila kravo. Ko je minoli petek pomolza soproga peka g. Ivana Može na Trsatu kravo in se vrnila v kuhinjo, je zaslišala naenkrat iz hleva močan ropot. Ko pride v hlev, vidi, da se je odtrgala velika skala za hišo, padla na streho, jo prebila in se zvalila v hlev. Tam je padla ravno na kravo, ki je bila na mestu mrtva. Kako velika je bila skala, se lahko predstavlja iz tega, da so potrebovali tri ure, predno so jo odvalili s krave. Da bi bila soproga Uršula Može le še par minut ostala v hlevu, pa bi bila tudi ona mrtva. Gosp. Može ima krog 1000 kron škode. — Isto jutro se je tudi poročila na Trsatu hčerka g. Možeta.

— Velik požar na odprtem morju trajal pet dni. Parnik »Baltikov« od Navigazione generale avstriaca se je podal 14. m. m. z veliko množico bombaža in 200 sodi žganja na pot. Prihodnjega dne je naenkrat kapitan Cosa opazil, da se vali iz skladiščnih prostorov dim. Ko so šli pogledat, so videli, da je že celo skladišče v ognju. Plamen je kmalu tudi prežgal krov. Med moštvo je nastala panika in je hotelo ubežati na rešilnih čolnih. Poveljnik, častniki in strojniki so sicer branili, a moštvo ni hotelo odnehati. Tako so morali častniki s kapitanom, krmarjem in strojniki sami gasiti. Ogenj je trajal pet dni. Med tem časom je blodil parnik brez krmila na morju. Konečno se mu je posrečilo priti v puljsko luko. Tu sta dve vojni ladiji pozkušali ogenj pogasiti, kar se jim pa ni posrečilo. Raditega so pri Brionih ladjo spravili pod vodo. Prihodnjega dne so jo pa zopet dvignili in mogla je odpluti v Trst, kamor je včeraj došla. Škoda znaša 200.000 kron. Parnik je bil zavarovan za milijon kron.

— Nezgoda. V Zatičini je bil včeraj, dne 31. januarja mlad samostanski brat pri delu v gozdu od padajočega drevesa tako nesrečno zadet, da je kmalu potem izdihnil.

— Vojaški aviatik — se skoro ponesrečil. V Gorici se je v soboto vežbal v letanju poročnik Schünzel. Spustil se je iz višine več sto metrov prenašlo na tla, kamor je priletel s tako silo, da se je stroj zelo poškodoval. Poročnik pa je ostal nepoškodovan.

— Ljudsko šolstvo. Okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je dosedanja šolsko praktikančino na ljudski šoli v Sp. Šiški Marijo Pretnar imeno-

val za suplentinjo na ljudski šoli na Viču.

— Prostovoljno gasilno društvo v št. Vidu nad Ljubljano v ljudno vabi na predpustnico ki jo priredi na Svečnico, dne 2. februarja 1912 v Cebavovi dvorani. Spored: 1. Petje. Poje mešani zbor. 2. Deklamacija. 3. Ne kliči vruga! 4. Predavanje profesorja Sulfurjeva o živalstvu. 5. Kako je Jerala »frajtar« postal. Solo-prizor. 6. Prosta zabava. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. za osebo. Uniformirani gasilci so vstopnine prosti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— Stavka mestnih delavcev v Pulju postaja čedalje bolj opasna. V torek so imeli različni trgovci in podjetniki zborovanje po § 2, naperjeno proti laško-liberalni kamori, katera je pustila stvar po lastni krivdi tako daleč priti. Po tem zborovanju, katero je bilo, kakor se čuje, jako burno in pri katerem je padala na kamoro težka obsodba, so šli zborovalci pred mestno hišo, od koder je odšla posebna deputacija k županu protestirat proti anarhiji, kakoršna se sedaj nahaja v Pulju. Župan je deputaciji obljubil, da bo delal na to, da se povrnejo zopet normalne (?) razmere. Zborovalcem so se pridružili tudi stavkujoči. Iz množice so se čuli zvižgi in klici: »Doli z županom! Doli z Varetonom!« Na županovo obljubo normalnih (?) razmer ni mnogo dali, ker se do sedaj niti še prava pogajanja niso pričela. Ogorčenje nad laško-liberalno kamoro raste od dneva do dneva.

— Krajnim šolskim svetom na znanje. Katoliška Bukvarna je zalozila bralni stroj (Leistentafel). Za sestavljanje posamičnih besed in kratkih stavkov je zelo pripraven. Obesi se lahko na šolsko tablo. Cena 6 K.

VELIKANSKI NEMIRI V DEZELI »SVOBODE«.

Položaj v Lizaboni je zelo resen. Nad mestom in okolico je proglašen preki sod. General Caralhes je bil imenovan diktatorjem. Električna železnica je morala promet ustaviti, ker štrajkujoči mečejo na vozove bombe. Nemški in angleški zastopnik sta ponudila vladi pomoč svojih držav. Vojne ladje obeh narodov pričakujejo pred Lizabono. Značilno je, da se porajajo nemiri ravno ob obletnici razglašanja revolucije. V Coimbri so stavkujoči napadli tovarno in obmetavali policijo, ki jih je napadla z golim orožjem, s kamenjem. Konečno se je posrečilo policiji množico razgnati. — Eks-kralj Manuel baje z veliko pozornostjo zasleduje dogodke v Portugalski in trdno upa, da se zopet ustanovi kraljestvo.

LASKO-TURSKA VOJSKA. ZMAGA TURKOV PRI DERNI.

Iz Carigrada poročajo: Znani voditelj združenih turških in arabskih čet v Cirenajki, Enver bej, poroča v neki brzovjavi, da so morali Italijani vsled energičnega napada Turkov pri Dorni zapustiti svoje pozicije. Italijani so pustili na bojišču 200 mrtvecev. Turki so zaplenili več italijanskih topov in mnogo municije. Denar ki so ga našli v žepih italijanskih vojakov, so poslali tialijanskemu vojnemu ministru, da ga razdeli med družine padlih.

ODPOVED KITAJSKE DINASTIJE MANDŽU.

Kitajski cesarski dvor se je definitivno odločil, da odstopi, in sicer pod pogoji, ki jih stavijo republikanci. Proklamacija odstopa se proglasi v nekaj dneh. Cesarska rodbina dobi devet milijonov letne penzije in se mora popolnoma odpovedati vladanju. Japonska je odposlala 23 vojnih ladij v kitajske vode.

Ljubljanske novice.

NAPREDEK »SLOVENCA«.

Z današnjim dnevom se bo med tednom prodajal »Slovenec« povsod, kjer se je doslej prodajal po trafikah, po 6 vinarjev izvod, obsežna sobotna številka, pa bo veljala kot doslej, 10 vinarjev. Tako smo napravili tudi soglasje pri dosedanji naročnini na mesec po 2 K, oziroma po pošti 2 K 20 v.

S tem smo stopili zopet korak naprej za razširjenje »Slovenca«. Sivar naših prijateljev je sedaj, da opozarjajo povsod na to reformo, da preskrbe povsod novih prodajalen in nas podpirajo s hitrim in točnim poročanjem.

Somišljeniki! Ko greste zvečer od dela, stopite v bližnjo trafiko in kupite vsak dan »Slovenca! To bo najboljšje razvedrilo vam in Vaši rodbini!

Somišljenice! Kupujte »Slovenca« vsak dan in širite ga med znanimi rodbinami. Na delo za dobro časopisje! Vse pomagajte, da bo »Slovenec« najbolj razširjen slovenski list.

V vsako rodbino »Slovenca!

Ij Ljudski oder igra jutri na Svečnici o ob pol 8. uri velezabavno enodejansko burko »Pri belem konjičku«. Delo je velezabavno in bo vzbujalo neukrotljiv smeh. V ulogi Oroslava Bucka gostuje g. Anton Verovšek, ki je že sam porok, da se bo zabaval vsak, kdor želi v predpustu par veselih uric. Vstopnice se dobe v prodaji v Katoliški Bukvarni in jutri od pol 4. ure naprej v Ljudskem Domu, I. nadstropje.

Ij Slavnostno umeščen bo na župnijo Sv. Petra v Ljubljani preč. gosp. Janko Petrič jutri na Svečnico ob 9. uri. Danes na predvečer mu zapoje pevski zbor pod vodstvom gosp. Antona svetka.

Ij O priliki slovesnega umeščenja novega župnika preč. g. Ivana Petriča izvajalo se bode jutri v cerkvi sv. Petra ob 9. uri dopoldne sledeče: 1. L. Belar, Pozdravljen bodi novi župnik! 2. Fr. Kimovec, Veni sancte Spiritus. 3. Ant. Foerster, op. 60, Graduale: Suscepimus. 4. Fr. Tresch, Offertorium: Diffusa est gratia; po offertoriju: Fr. Witt, Jubilate Deo (vokalno). 5. Dr. A. Faist, op. 16, Missa solemnis in F. (zbor z orkestrom). 6. Jos. Gruber, op. 63, Te Deum laudamus (zbor z orkestrom). 7. Fr. Schöpf, op. 19, Tantum ergo, Genitori (zbor z orkestrom).

Ij Šentpetersko prostovoljno društvo v Ljubljani priredi v nedeljo dne 4. februarja ob šesti uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma slavnostni večer na čast svojemu častnemu članu, novemu šentpeterskemu župniku, prečastitemu gospodu Janku Petriču. Spored: 1. Vinko Krek: »Slovenska pesem«. Poje mešani zbor. 2. H. Volarič: »Pri zibelci«. Poje mešani zbor. 3. Ferd. Juvanec: »Na goro!« Poje mešani zbor. 4. V. Vodopivec: »Bratom Orlom!« Udarja društveni tamburaški zbor. 5. Mil. pl. Farkaš: »Valček«. Udarja društveni tamburaški zbor. 6. Govor. Govori profesor Karol Dermastija. 7. »Pogodba.« Burka s petjem v treh dejanjih. 8. Prosta zabava. Vstopnina: I. sedeži 1 K, II. sedeži 80 v, III. sedeži 60 v, stojišča 30 v. K obilni udeležbi najvjudneje vabi odbor. Vstopnice se bodo dobivale v nedeljo dopoldne od 10. do 12. ure v Rokodelskem domu.

Ij Slovenski društveni dom. Piše se nam: Pred nedavnim se je v listih sprožila misel, da naj bi trgovska in obrtna zbornica, kateri dosedanji prostori več ne zadoščajo in ki si name-rava kupiti neko hišo, raje zgradila novo poslopje s primerno prostorno posvetovalnico. V taki novi hiši bi ne ostalo le prostora za več strank, tako da bi se že vsled tega primerno obrestovala, temveč oddali bi se lahko tudi prostori raznim društvom, ki bi imela tu svoje čitalnice, knjižnice itd. in ki bi ob enem mogla uporabljati posvetovalnico. Udeležba teh društev bi tem bolj osigurala primerno obrestovanje nove stavbe. Ideja je gotovo resnega prevdarka vredna. Slovenci imamo več prepotrebni stanovskih, strokovnih, vobče kulturnih društev, ki vsa občutijo pomanjkanje lastnih prostorov, osobito primerne posvetovalnice. Dohodki pač zadoščajo, da si posamezno društvo najame kako stanovanje, v katerem se pa ne more razviti pravo društveno delovanje, ker se ravno zborovanja tu ne morejo vršiti. Posebno pa občutimo pomanjkanje take posvetovalnice, kadar se gre za kake večje prireditve, n. pr. za zborovanja z obsežnim socialnim programom, ki sega v delokrog raznih društev ali pa za kongrese, h katerim naj bi se povabili tudi zastopniki drugih narodov. Res je sicer, da so nam za take prireditve na razpolago razne dvorane, nekatere celo brezplačno, toda vsaka večja prireditve, osobito znanstvenega značaja, kongresi itd. so skrajno otežkočeni, če se v posloplju ne nahaja ob enem biro društva, njega knjižnica, prostor, kjer je moč sprejeti dole goste itd. Saj je znano, da niti naš prvi znanstveni zavod, »Slovenska Matica«, nima takih prostorov, da bi mogla prirediti kaka večja znanstvena zborovanja. Prav gotovo pa bi vsa društva v kulturnem oziru zelo pridobila, če bi bila nastanjena v domu, v katerem bi bila ob enem na razpolago prostorna posvetovalnica. Ne le, da bi se poglobilo notranje društveno delovanje, predvsem bi bil mogoč primeren nastop na zunanaj, skupne prireditve, znanstveni in strokovni kongresi itd. Take prireditve pa so obče koristne, dvigajo ugled naroda, pospešujejo promet tujcev. Četudi ne bi ideje takega društvenega doma izvedla trgovska in obrtna zbornica, izvedel jo bo morda kak drug činitelj. Deželni odbor n. pr. je imel načrt, da zgradi na stavbišču nekdanjega knežjega dvorca poslopje za deželne urade, v katerem je bila tudi projektovana posvetovalnica. Tudi tu bi morda društva našla svoje zavetje. Da celo kak privatni podjetnik bi se morda zanimal za stvar, če je le zasigurano primerno obrestovanje. Treba je torej, da

prizadeja društva prevdario stvar in izračunajo, koliko bi mogla na leto prispevati najemnine, n. pr. za eno ali dve društveni sobi in primerno urejeno uporabo posvetovalnice. Društ. zdravnikov, ki vsled procvitajočega društvenega delovanja in zveze z jugoslovanskim in vseslovanskim zdravniškim odborom posebno občuti pomanjkanje takih prostorov, je na svojem zadnjem občnem zboru sklenilo, da stopi tozadevno z drugimi društvi v dogovor. Pred vsem se je mislilo na društvo »Pravnik«, društvo slovenskih profesorjev in društvo slovenskih inženirjev, vendar se morda še druga društva zanimajo za stvar. Da ne bo nameravani razgovor brezuspešen in da se bo moglo takoj sestaviti nekaj načrt obrestovanja, oziroma najemnine, ki bi jo mogla prispevati posamezna društva, prosi predsedstvo društva zdravnikov, da bi zainteresirani krogi že sedaj pretresali stvar. Skupni sestanek bi se vršil sredi meseca februarja.

Ij Ožje volitve v obrtno sodišče za Ljubljano in okolico se iz delavskih skupin ne vrše prihodnjo nedeljo. Deželna vlada jih bo pozneje razpisala. **Opozorjamo somišljenke-volilce, da si ohranijo legitimacije**, kdor je pa legitimacijo izgubil, naj se oglasi v tajništvo S. L. S.

Ij Veliko streljanje na dobitke petih gorskih polkov v Ljubljani. Konec meseca maja t. l. se bo vršilo v Ljubljani na vojaškem strelišču veliko streljanje na dobitke, ki ga priredi pet gorskih domobranskih polkov iz Tirolske, Primorske, Koroske in Kranjske. Streljanje se je doslej vršilo že dvakrat na Tirolskem in lani v Celovcu, za letos je določena Ljubljana. Streljanje se udeležijo vsi častniki vseh petih gorskih polkov, okolu 500 častnikov, poleg tega pa od vsakega polka izbrano moštvo najboljših strelcev, kakih 50 mož od vsakega polka. Streljalo se bo s puško, s strojnimi puškami in pištolami. Streljanje na dobitke se navadno udeležijo več nadvojvod, gotovo pa višji poveljnik deželne brambe nadvojvoda Friderik, domobranski minister in več drugih ministrov. Streljanje bo trajalo 10 do 16 dni.

Ij Danes zvečer v hotelu »Lloyd« zabavna predpustnica društva trgovskih in podjetniških uslužbencev!

Ij Pomota ali kali? Na včerajšnjem občnem zboru sta se gostilničar Cerar iz Kamnika in tajnik Pintar zahvaljevala v Bulgarijo odišlemu restavratiju Kendi za »vspešno delovanje«. Istočasno, ko je dobil gospod Kenda to zahvalo za »vspešno delovanje« se je pa v hotelu »Tivoli« vršila dražba raznih predmetov, ki jih je gosp. Kenda pustil za spomin. Škoda, da gg. Cerar in Pintar nista tudi na to stran osvetila uspešno delovanje glavnega zaupnika liberalne stranke med gostilničarji gosp. Kende.

Ij Gosp. tajnik ljubljanske gostilničarske zadruge Pintar, ki je včeraj imel veliko besedo na občnem zboru zveze gostilniških zadrug, nam bo dovolil, ako bo še kaj glasan, da bomo njegovo delovanje podrobneje opisali in priobčili tudi tisto izgubljeno zanimivo pismo, v katerem sam tako zanimivo slika svoje »notranje delovanje«. Taka gospoda naj bi ne bila preglasna!

Ij »Društvo slovenskih profesorjev« je Njegovo Veličanstvo blagovolilo izreči Najvišjo zahvalo za izraz vdanosti, ki ga je društvo brzojavnim potem sporočilo s svoje glavne skupščine dne 26. dec. 1911.

Ij Nove orgle v ljubljanski stolnici bodo blagoslovljene v nedeljo dne 11. februarja ob deseti uri pred veliko sv. mašo. V sredo 14. februarja ob pol sedmih zvečer, pa se bo povodom dovršitve novih stolnih orgel vršil v stolnici koncert, ki bo obstajal iz izbranih orgelskih in pevskih komadov. Natančni spored objavimo prihodnji teden.

Ij Odlkovanje. Kranjski deželni predsednik je podelil uslužbencem ljubljanske predilnice Jožetu Zajcu, Alojziju Zajcu, Matiji Kranjcu, Lovrencu Lavriču, kakor tudi Mariji Kalan in Heleni Vodnik častne svetlinje za 40-letno zvesto službovanje.

Ij Poročil se je trgovec g. Jean Nagy z gđno. Ano Eger.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri na Svečnico se bo pri veliki sveti maši ob desetih izvajalo: Missa »Stella maris«, zl. Peter Griesbacher, gradual »Suscepimus« in pri ofertoriju: »Ave Maria«, (sedmeroglasni), zl. Ant. Foerster.

Ij Golovec bo oživel. Neka velika družba je kupila okolu Vestrove vile vsa stavbišča, na katerih namerava sezidati lične vile in izpeljati lepa pota.

Ij 16.260 kron izgubljenih. Izgubili so se v ljubljanski okolici sledeči čeki, in sicer: št. 9079 Banca Commerciale Italiana, sedež Nessina 15.000 K; številka 183.462 Banca d'Italia lit. 760, in št. 55 Banco di Napoli lit. 500. Denarne zavode se prosi, da te čeke ne izplačajo, najditelj naj pa iste izroči mestnemu magistratu.

Ij Redar v nevarnosti. Dne 15. januarja t. l. zvečer prepevalo je več fantov na Dolenjski cesti, idočih proti mestu. Mestni redar je pozval fante, med katerimi se je nahajal tudi neki vojak-topničar, k miru. Ker so se pa ti iz njega norčevali, je napovedal aretacijo delavcu Danielu Ovčarju, doma iz Bednja pri Varaždinu. Obdolženec je šel mirno do mosta, ki vodi čez Gruberjev prekop. Na mostu se je pa uprl, bil stražnika s pestmi po glavi, medtem ko se je topničar zaletaval vanj, da bi oprostil tovariša. Ker pa tudi to ni pomagalo, je prijel Ovčar stražnika okolu života, ter ga hotel vreči čez ograjo v globočino. Redar je bil v skrajni nevarnosti, ker je bil popolnoma nagnjen čez ograjo. Rešil se je s tem, da je obdolženca izpustil in se prijel za ograjo. Delavec in vojak sta nato pobegnala. Sodišče je zaradi tega obsodilo Ovčarja na osem mesecev težke ječe.

Ij Prste je odrezala cirkularna žaga v Polhovem gradu mizarju Janezu Dolinarju iz Lučne pri Stari Loki. Prignal je v Polhov gradec po kupčiji vola, pa je nekaj na cirkularni žagi »pri Pavletu« poizkušal, pri čemur mu je štiri prste odrezalo. Pripeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

Ij Zaradi prepovedanega povratka v mesto sta bila aretovana leta 1876 na Polici pri Grosupljem rojeni Ivan Knez in leta 1875. v Dunajskem Novem mestu rojeni ter v Dobrunje pristojni Anton Mežnar. Oba so izročali sodišču.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivanka Bräu, kontoristka, 24 let. — Karel Šušek, posestnikov sin, 5 mesecev. — Frančiška Cesar, hišna posestnica, 41 let. — Marija Debevec, hči železniškega sprevodnika, 7 mesecev.

Ij Znamenje časa. Včeraj je bila posestnici Mariji Bečanovi iz St. Vida na Marije Terezije cesti ukradena pločevinasta posoda, napolnjena z mlekom. Te vrste tatvine so se jele v zadnjem času prav pogosto dogajati.

Ij Vinska pokušnja. Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani priredi danes od 5. ure popoldne do 9. ure zvečer v zadrugi pokuševalni kleti pod kavarno »Evropa« javno pokušnja pristnih kranjskih vin. Pokušnje se vršijo redno vsaki četrtek.

SESTANEK PRESTOLONASLEDNIKA FRANCA FERDINANDA S TURINSKIM GROFOM.

Italijanski listi poročajo: Ob zadnjem bivanju prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Berlinu pri krstnih slavnostih

najmlajšega sina nemškega prestolonaslednika se je sestal prestolonaslednik Franc Ferdinand tudi s turinskim grofom, bratrancom italijanskega kralja. Grof turinski je prišel h krstnim slovesnostim kot zastopnik kraljice Helene in kraljice vdove Margarite. Na kolodvoru sta ga sprejela cesar Viljem in nemški prestolonaslednik. Ko je grof turinski napravil oficialni obisk nemški cesarski rodbini, je posetil tudi prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki je obisk vrnil. — Italijanski listi povdajajo, da je bilo prvič, da se je kak italijanski kraljevi princ sestal s prestolonaslednikom Franc Ferdinandom.

— **Bralno društvo v Gorjah** (ženski oddelek) priredi v nedeljo ob 6. uri zvečer igro »Na Marijinem Srcu«.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Telefonska in brzojavna poročila.

IZGREDI NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 1. februarja. Univerza je bila danes službeno zaprta. Okrašana je s hrvaškimi trobojnicami, na sredi poslopja pa visi velika črna zastava. Ker nočejo dijaki univerze kljub temu, da je službeno zaprta, zapustiti, so orožniki in policija zaprli dostop k univerzi. Dijaki sedaj ne bodo mogli več dobivati hrane. Do danes opoldne so zaprli 14 dijakov. Vsi listi po celi Hrvški, razun uradnih so zaplenjeni. Po Zagrebu patruirajo močne vojaške patrulje. Opaziti je po ulicah skoraj več vojaštva kot civilnih oseb, ker je cela zagrebska garnizija na nogah. Za danes zvečer se pričakuje krvavih izgredov, ker je mnogo ljudi pustilo delo in hodi po mestu.

† DR. EBENHOCH.

Dunaj, 1. februarja. Tukaj se je vršil danes ob velikanski udeležbi pogreb pokojnega poljedelskega ministra dr. Ebenhocha.

JAROSLAV VRHLICKY.

(Glej »Razne stvari«.)

Praga, 1. februarja. Zdravstveno stanje Jaroslava Vrhlickega se je nekoliko izboljšalo.

ČESKO-NEMŠKA POGAJANJA.

Praga, 1. februarja. »Samostatnost« poroča, da ni velika upanja, da bi se česko-nemška sprava pogajanja posrečila.

POŠTNA VEST.

Gorica, 1. februarja. Za višjega poštarja v Poreču je imenovan poštar iz Kanala gosp. Tračnik.

ČIN BLAZNEGA.

Dunaj, 1. februarja. Zavarovalni agent Reinhold Rosch, ki je bil proti kavčiji iz blaznice izpuščen, je danes z nožem napadel svojo ženo in jo težko ranil.

FRANCOSKO-LASKA ZADEVA.

Pariz, 1. februarja. Francoska in italijanska vlada se pogajata glede točk, ki bi se v zadevi zaplenitve parnikov predložile haškemu razsodišču.

VELIKA ZAROTA ZOPER ČRNOGORSKO DINASTIJO ODKRITA.

Carigrad, 1. februarja. Tukajšnja policija je zaprla Črnogorca Bulanovića, ki je član črnogorskega revolucionjskega odbora, ki ima svoj sedež v Ameriki in Belgradu in zasleduje namen pomoriti vse člane črnogorske dinastije. Bulanović je bil svojčas v Črnogori že nad devet let ječe obsojen, je pred dvema leti zbežal. Bulanović je carigradski policiji izdal 20 članov revolucionjskega odbora, ki stanujejo deloma v Turčiji, deloma v inozemstvu.

JAPONCI V MUKDENU.

Mukden, 1. februarja. Ker so tu kitajske oblasti zaprle več Japoncev, kateri so na sumu, da netijo revolucijo, so japonske čete vmarsirale v mesto. Dozdaj so oblasti 37 upornikov usmrtili.

le. Trgovine so zaprte. Mnogo prebivalcev zapušča mesto.

DOGODKI NA PORTUGALSHEM.

Lizbona, 1. februarja. Policija nadaljuje svoje pohode. Dozdaj je že 3000 ljudi zaprtih. Sredi mesta je eksplozirala bomba in je bil en človek ubit, dva pa težko ranjena. Policija je v lokalu strokovne zveze zaplenila veliko množico razstreliva, revolverjev in bodal.

POŽAR.

Dunaj, 1. februarja. V gradu kneza Liechtensteina v Neulengbachu je včeraj izbruhnil požar. Podstrešje in drugo nadstropje je zgorelo.

NEZGODA NA MORJU.

Hamburg, 1. februarja. Mali parnik »Deutscher Kaiser« se je potopil. 8 oseb je utonilo.

Tako dobro in zdravilno

kot je neoporečno navadno ribje olje samo na sebi, se vendar ne da tajiti, da večina ljudi, in sicer otroci kakor odrasli, isto vsled duha in okusa enostavno ne morejo zavžiti. Scott-ovo ribjeoljno emulzijo, v kateri se lastnosti in vrednosti ribjega olja s pridatki še zboljšajo, pa večina ljudi brez ugovora rada zavživa in tudi pri daljšem vporabi lahko prenese.

Prisina samo s to znamenje — kot garancijskim znakom Scott-ovega izvornega

SCOTT-ova emulzija

spremeni blede in take otroke, ki nimajo pravega veselja do jedi, v čvrsto, veselo dečo.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek.

Cena izvorni steklenici K 250. Dobí se v vseh lekarnah.

3

Gospodu

pl. TRNKOCZY-JU

lekarju

v Ljubljani.

Najtopleje se zahvaljujem za točno dopošiljatev sladnega čaja — znamka »SLADIN«. Isti je v resnici izredno prijetna pijača in gre bolje v slast kot kitajski čaj z rumom.

Velespoštovanjem 179

Fran Mayerhofer.

Budapešta, 19. oktobra 1911.

Borhegijska

litij vsebujoča, iz skalovja izviraajoča, naravna rudniška voda!

Ker vsebuje znatno množino ogljikove kisline in ima prijeten okus, je osveževalna in slast vzbujajoča pijača prve vrste!

Glavni zastopnik za Kranjsko: **FRANC SCHANTEL**, Ljubljana, Frančiškanska ulica. Skladišče v »I. ljubljanskem javnem skladišču Krisper-Tomažič, družba z omejenim jamstvom.

M. TUŠEK, LJUBLJANA

Stari trg 28

trgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, podobami in zrcali po najnižjih cenah

se priporoča prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno

umetno izdelovanje slikanih cerkvenih oken.

Načrte in preračune na željo. — Solidna postrežba.

Med. univ. dr. Pavel Avramović

bivši sekundarij deželne bolnice

ordinira od 3. februarja naprej za vse bolezni

od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne

v Vrhovčevi ulici 12, I. nadstr., levo.

Razne stvari.

Jaroslava Vrhlickega zadelo kap. Člana gosp. ske zbornice Emila Frida, znane-ga pod pesniškim imenom Jaroslav Vrhlicky, je zadelo kap ter je njegovo zdravstveno stanje skrajno opasno.

Nova mesta na Češkem: Trgi Ladovic (3.300 prebivalcev); Buštiehrad (3.000) in Eisenstadt (2.000) so postali mesta.

Umor in samoumor. Praga, 30. jan. Včeraj je 45 letni nadporočnik na dopustu, Aleksander Jindrich, prestavljal pri deželni odboru ustrelil 37-letno ženo Josipino Kneisl, pri kateri je stanoval in si nato z britvijo prerezal vrat in žile na rokah. Oba sta mrtva. Pokojni je zasledoval ženo z ljubezenskimi predlogi, katere je ta odklonila in svojega moža o tem obvestila.

Bolezni »Akromegalija«. Akromegalija je redka in čudna bolezen, ki spremeni bolnika vsled nenaravnega razvijanja udov v velikana. V Londonu je mladenič, ki trpi na tej bolezni. Pripovedoval je nekemu uredniku lista „Daily Mail“: „Do štirinajstega leta se je razvijalo moje telo normalno, bil sem, kakor moji starši in brati, srednje postave. Naenkrat sem začel rasti in opazoval sem strahoma, kako so se mi začele razvijati nenormalno roke in noge. Do 21. leta bil sem sposoben za delo — po poklicu sem železničar — potem pa je rastlo moje telo prehitro, tako da mi ni bilo mogoče ga zadostno hraniti, in postal sem slaboten. Meril sem tedaj 2 metra 13 cm. in tehtal 105 kg. Moral sem jako previdno hoditi, ker so se mi pri vsakem koraku šibile noge. Potem so se mi začele razvijati leva rebra, da kmalu nisem mogel stati pokoncu. In bolezen je postala zmirom hujša. Sedaj ne morem niti sedeti več. Trpim strahovito in zgubil sem tudi eno oko.“ — Neki zdravnik pravi v istem listu, da je ta bolezen neozdravljiva, ker se ne ve ničesar o njenih virkih.

— Lastno obuvalo v slučaju mobilizacije bo glasom odredbe vojnega ministra smelo nositi pod orožje poklicano neaktivno moštvo, ako bodo čevlji primerni in dovolj trpežni. V odškodnino za rabo lastnih čevljev bo vsak dobil znesek v višini vrednosti eraričnih čevljev.

Požar v newyorški equitable palači. Iz New-Yorka poročajo, da so odprli kleti pogorele equitable palače ter spravili na varno vrednostne papirje v znesku 1700 milijonov kron. Skozi razvaline so morali napraviti popolen predor, da so dospeli v kleti. Vrednostni papirji so bili poškodovani samo od vode in ne od ognja, tako da se morejo nadomestiti z novimi.

Prepovedan izvoz kamel iz Tunisa. Iz Pariza poročajo: Na predlog generalnega ravnatelja poljedelstva je tuniški bej izdal odlok, v katerem se prepoveduje izvoz kamel bodisi na kopnem, bodisi po morju. Vsled velikih italijanskih nakupov se je število kamel v deželi znatno znižalo. Francoska vlada je omenjeno prepoved potrdila.

Usmrtitev potom elektrike. Iz New-Yorka poročajo: V jetnišnici v Singingu so 30. januarja usmrtili morilca strolepiške Ruth Wheeler z električnim tokom. Morilec Albert Wolter je bil obdolžen, da je umoril svojo ljubimko, nakar je skušal njeno truplo sežgati. Iz najdenih ostankov v pepelu pa so dognali, da so človeški. Nekaj trenutkov pred usmrtitvijo se je Wolter poslovil od svojih sojetnikov in jim zaklical: »Zdravi, tovariši!« Jetniki so odgovorjali: »Zdrav, Wolter!« Delinkvent je šel nato trdnega koraka k električnemu stolu. Usmrtitev je trajala le par sekund.

Senzacionalen dogodek pred sodiščem. Praga 30. Pred tukajšnjim sodiščem se je danes o priliki razprave v senzacionalnem kazenskem procesu proti višjemu komisarju Wersach Hadabarju, bratu dunajskega kornega poveljnika, dogodil velezanimiv dogodek, ki vzbuja v celem mestu splošno pozornost. Višji komisar Hadabar je obtožen goljufije, zakriviljene z falzificiranjem matrik, s čimur je obtoženec hotel dokazati svoje plemstvo. Obtoženec je sicer priznal svoje dejanje, toda opravičeval se je, da ga ne zadene nikaka krivda, temveč pod tujim vplivom v stanju hipnoze. Obtoženec zdravnik, zaslišan kot prič, je izpovedal, da je obtoženec v resnici zelo podvržen hipnozi in da ga je posebno lahko hipnotizirati z besedama »aeternus deus«. Komaj je zdravnik izpregovoril te besedi, se je že začel kazati njun vpliv na obtoženca. Obtoženec je ubogal zdravnika vse, kar mu je zapovedal, in tudi storil vse, kar so mu rekli sodni psihijatri. Na braniteljevo zapoved se je smatral za cesarja. Telo mu je postalo popolnoma trdo in popolnoma brez občutka. Sodni psihijatri so mu zabadali igre v telo, a živci niso popolnoma nič reagirali na zbadanje. Navzočega občinstva se je polastila velikanska razburjenost, in ker so psihijatri kot sodni izvedenci izjavili, da je vsaka nada izključena, da bi bil obtoženec danes še sposoben za razpravo,

je predsednik prekinil razpravo in odredil nadaljevanje jutrnji dan. Zdravnikom se je komaj posrečilo, da so vzbudili obtoženca iz težkega hipnotičnega spanja.

Velika kupčija petrolejskih vrelov. Minister za Galisko Dlugosz je nakupil za več milijonov v Kavkazu velika polja, kjer petrolejski studenci izvirajo.

Na grobu svojega sina je zmrznila v Časlavi na Češkem udova hotelirja Lowyja.

Vohunstvo v Galiciji. V Krakovu je aretovala policija neko damo, ki je na sumu, da je vohunila za Rusijo. Našli so pri njej obširno korespondenco z ruskimi vojaškimi oblastmi v Lodzu in Varšavi.

Mlada detomorilka. Iz Monakovega poročajo, da je v Greußen neka 15letna šolarica umorila svojega novorojenega otroka.

Vlomi v Pragi. V primeroma kratkem času je bil izvršen 31. januarja v Pragi že deseti vlom v blagajne. V eksportni tvrdki semen M. Klauberjev sin so vlomilci namreč navrtali blagajno in odnesli več tisoč kron. Policija je mnenja, da se je zbrala v Pragi dobro organizirana mednarodna vlomilska družba.

VELIKI POŽARI.

Štirje otroci zgoreli.

L y o n . 1. februarja. V eni največjih mizarskih delavnic je izbruhnil požar, ki je prešel tudi na sosedno hišo in jo popolnoma uničil. Štirje otroci, ki so se nahajali zaprti v spalnici, so zgoreli.

D u n a j . 1. februarja. Iz štirinajstega stoletja izvirajoči grad knezov Lichtensteinov v Neulengbachu je v sredo uničil ogenj. Velikansko poslopje je dogorelo do tal.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Kranj: Dobrodošel! Poročajte.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Staničnobarometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrom	Nebo	Vrednosti v 24 urah v mm
31	9. zveč.	732,5	-2,2	sl. jug.	oblačno	
	7. zjutr.	730,0	-6,8	sl. zah.	del. obl.	0,0
	2. pop.	727,2	-0,9	sr. jvzh.	pol. obl.	
Srednja včerajšnja temp. -2,7 norm. -1,7.						

320

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena dobra mati, oziroma stara mati in teta, gospa

Alojzija Tonich, roj. Dolničar

trgovka, gostilničarka in posestnica

katera je včeraj ob 1/4.10. uro zvečer po kratki mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage pokojnice se bodo v petek 3. svečana ob 3. uri slovesno blagoslovili v hiši žalosti, v Spodnji Šiški št. 20 in nato prepeljali k večnemu počitku k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bode služila v cerkvi Marijinega Oznanenja oo. frančiškanov v Ljubljani.

Drago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

V Sp. Šiški, 1. februarja 1912.

Ivan Tonich, soprog. — Ana Kopic, roj. Tonich, hčl. — Dragotin Kopic, c. kr. orožniški stražmojster, svak.

Proda se iz proste roke radi bolezni po zelo nizki ceni 309

pritlična hiša

tik župne cerkve v Ljubljani z velikim vrtom za zelenjavo. — Naslov pove uprava lista.

Dva dobro izurjena mizarska pomočnika in enega učenca

sprejme takoj v trajno delo Matej Gogala, mizarski mojster na Bledu. 312

Tovarniška zaloga cerkvenih in drugih preprog. Modno in manufakturno blago v veliki izbiri.

Franc Souvan sin, Ljubljana

Mestni trg št. 22/23, zraven tvrde Petričič

Brzjavni naslov: SOUVAN SIN, LJUBLJANA.

Tovarniška zaloga sukna za talarje.

Platno

lasnega in tujeja izdelka.

Gasilno društvo na Jesenicah

vljudno naznanja vsem delavnim in podpor-nim članom, da se vsled volitve gospodar-skega odbora na 4. svečana določeni

občni zbor prekličče

in da se vrši

občni zbor

dne 11. svečana ob 3. uri pop. v gostilni Karola Neumana na Savi

s sledečim dnevnim redom:

1. Pregled računov.
2. Volitev novega odbora.
3. Vpisovanje novih udov.

Jesenice, 30. svečana 1912.

Ako bi ne bil ta dan občni zbor sklepčen, vrši se 8 dni pozneje nov občni zbor ne glede na število navzočih članov.

305

Načelnstvo.

Pozor! Lepa, nanovo prenovljena enonadstropna hiša

z velikim vrtom v sredini mesta zraven električne postaje, komaj 3 minute oddaljene od cerkve, se proda zaradi izselitve iz Ljubljane za 50.000 K. Ponudbe naj se pošljejo na upravnishvo Slovence do 28. februarja t. l. pod šifro „Lepa hiša 1912“. 331

Ženitna ponudba.

Pošten mladenič, 34 let star na deželi, posestnik mlina in žage, lesni trgovec. išče družico od 30 do 40 let staro kmetsko deklet, s premoženjem. Le resne ponudbe sprejme iz prijaznosti upravnishvo „Slovenca“ pod šifro:

„Resna ponudba“.

317

Senzacionalna prodaja najnovejše spomladanske konfekcije!

Ravnokar dospela sveža, najmodernejša konfekcija za dame, in to dolgi paletoti (raglani) in kostumi od K 14 naprej ter modre in barvaste jopice za deklice od K 4 naprej, enake za otroke od K 2 nap.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Mestni trg št. 5. 314

Špecerijska trgovina

v sredini mesta, okrožje „Stari trg“, z dobrimi odjemalci, se radi rodbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji odda. Pismene ponudbe pod šifro Bodočnost 19.

Prva avstrijska zavarovalnica zoper vlom na Dunaju

zavaruje zoper: talinski vlom, talvino, poneverbo uslužbencev in požar po najnižjih cenah.

Priznana najkulantnejša zavarovalnica!

Akcijski kapital 1.000.000 K. Garancija Monakovske zavarovalne družbe 220 milijonov K. — Dovoljuje iz čistega dobička znatne podpore gasilnim društvom in v druge občekoristne namene.

Vsa pojasnila daje brezplačno:

podružnica v Ljubljani, Wolfova ul. 6, vodja g. Rib. Pečevnik

296

Istotam se sprejme več zastopnikov.

Št. ad 3A.205/11.

321 (3)

Ustanova za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjeno je eno mesto cesar Franc Jožefovih ustanov za realce v znesku

100 kron na leto.

Do te ustanove imajo pravico v Ljubljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev ne bilo, sploh na Kranjskem rojeni revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev te ustanove morajo biti opremljene s krstnim listom oziroma z domovnico, potem z ubožnim listom ter s šolskim pričevalom zadnjega semestra in jih je vlagati do 15. marca tega leta pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 26. januarja 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar.

Otvoritev obrti.

Slavn. občinstvu vljudno naznanjam, da sem s 25. januarjem

otvoril lastno kovaško obrt

v Zupančičevi hiši na Ahacljevi cesti 15.

Vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno in solidno.

Za obilen obisk se priporoča velespoštovanjem 318

Jos'p Poženel kovaški mojster, prej asistent podkov. šole v Ljubljani.

Sprejem tudi vajenca.

Naše ženstvo ne moremo z nobenim darilom bolj razveseliti, kakor z novo knjigo S. M. Felicite Kalinšek »Slovenska kuharica.«

Serravallo
železnato Kina-Vino
 Higienična razstava na Dunaju 1906:
 Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
 Povzročila slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
 Večkrat odlikovano.
 Nad 7000 zdravniških sprčilov.
 J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
 TRST-Barkovlje.

Izprašan strojnik
 s prakso, izučen ključavničar, izvežban v elektriki, samec **želi takoj službe.** Ponudbe pod **IVAN KREBS, Gorenjigrad, Spodnje Štajersko.** 292

Naročila na vsakovrstne **harmonije**
 pošiljajte na naslov **Ivan Milavec,** izdelovatelj orgel, Ljubljana, Linhartova ulica.

Hiša z velikim skladiščem
 v neposredni bližini župne cerkve na Igu se **proda** pod ugodnimi pogoji. Povpraša naj se v Hranilnici in posojilnici na Igu (župnišče). 85

Valilnica 288
 K 45 vali bolje kot vsaka kokoš. Zastoj na poskušnjo. G. MÜCKE, Pottendorf, št. 40 pri Dunaju.

Veletrgovina s špeciirjo in deželniimi pridelki
Anton Kolenc, Celje
 Glavna trgovina: Graška cesta 22. Podružnica v Narodnem domu
 Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. gg. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, četudi z najmanjšim poizkusom. — Velečastitim gosp. duhovnikom ponudim voščene sveče, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve. — Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor oves, rž, pšenico, divji kostanj, želod, suhe gobe, med v satovju, fižol, seno, orehe, krompir, mahno štupo, smrekove storže, vsakovrstno sadje, šveže in suho, vinski kamen, itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah, nadalje kupujem vsakovrstne vreče ter petrolejske in oljnate sode. — Imam tudi v zalogi rižovo moko in otrobe za krmlo živine v ceni od K 9— do K 15—, 100 kg pri odjemu celega vagona ter »Lukulus« za pitanje svinj. 2973

Sprejme se takoj vajenec za krojaško obrt!
 pri **JOS. KASTELICU,** krojaškem mojstru v Ljubljani, Vodnikov trg. 207 5

LEPO STANOVANJE
 s štirimi (eventualno tremi) sobami se odda: Slovenski trg šte. 8 (pred sodnijo) takoj ali s 1. majem 1912. — Več pri hišniku. 248

Dobro vino
 je naprodaj kmetijskih kletih; posreduje Posojilnica v Kaštelu pošta Buje v Istri 3638

RAZGLAS.

267

Vsi gozdi rajnega gospoda Franceta Omersa iz Kranja, kateri leže v Besnici in kateri so postali last gospe Pavle Sajovic iz Tacnja pod Šmarno goro, prodali se bodo na

javni prostovoljni dražbi 6. febr. 1912.

Razprodaja in dražba teh gozdov se bode vršila na lici mesta, to je v Besnici.

Ti gozdi se bodo prodali po posameznih parcelah, katere merijo približno 2 do 4 orale.

Vsakdo, ki se zanima za nakup teh gozdov naj pride dne 6. februarja 1912 zjutraj ob 8. uri v Besnico k »Mahavu«, odkoder se podajo vsi udeleženci naravnost v gozd na lice mesta k dražbi.

Natančnejša pojasnila daje in vabi k obilni udeležbi

Paula Sajovic,
 veleposesnika soproga v Tacjni.

Elegantne in trpežne so prave 250
PALMA
 pete iz kavčuka za čevlje.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1910 čez 87 milijonov kron	Lastna glavnica K 608.996-84	Stanje vlog ine 31. decemb. 1910 čez 21 milijonov kron
--	------------------------------	---

Ljudska Posojilnica
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo
 Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela »Union« za frančiškansko cerkvi

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštne hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvi) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Susteršič, predsednik. **Josip Šiška,** stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki **Anton Belec,** posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. **Fran Povše,** vodja, graščak, deželni poslanec. **Anton Kobl,** posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg,** veleposesnik v Ljubljani. **Matija Kolar,** stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar,** svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic,** hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. **Ivan Pollak ml.,** tovarnar. **Karol Pollak,** tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Silbar,** župnik na Rudniku.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva
41.c. kr. državna loterija
 za civilne namene v državnem zboru zastopanih kraljevstev in dežel.
 Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.
Glavni dobitek znaša 200.000 kron Srečkanje nepreklicno 15. februarja 1912.
 Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd., igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.
 3783 Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (oddelek za državne loterije.)

»DIE ZEIT«, zelo razširjen dunajski list, piše v šte. 2908, Dunaj, sobota, dne 29. vinotoka 1910, na strani 10 pod naslovom: Narodnogospodarska revija »Časa«. Dalje »NAŠ OTROK« Casopis za vzgojo in varstvo otrok, Dunaj, V. letnik, šte. 2, koncem maja 1907. — Potem: »NARAVNI NAČIN ZDRAVLJENJA« Glasilo za praktično higijeno na Dunaju decembra 1910. šte. 421, 22. letnik pišejo sledeče:
Varčne gospodinje!
 Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1 do 3 K, velja »SLADIN« ali dr. pl. Trnkóczy-ja »SLADNI ČAJ« 1 zavojček z 1/4 kg samo 50 vin. Na tisoče otrok ga zavziva z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII., Josefstädterstrasse 25; III., Radetzkyplatz 4; V., Schönbrunnerstrasse 19; v Gradcu, Sackstrasse 3.
 Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna tvrdka. — Prelkušeno lekarniško blago. — Drogliške cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon šte. 199.

Zaščitna znamka »Sidro«
Liniment. Capsici comp.,
 Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller
 je splošno priznano kot izvrstno bol blažilo in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 vin., K 1.40 in K 2.—, se dobiva v vseh lekarnah.
 Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko »Sidro« potem se je gotovo prejel orig. izdelek
 Dr. Rihterjeva lekarna pri »zlatem lugu« v Pragi
 Elizabetna cesta št. 5. nova. 2935

Pozor!
Hotel in restavracijo Bellevue
 na Griču v Spod. Šiški
 oddam takoj na račun, eventualno v najem pod ugodnimi pogoji in profi kavčiji. — Hotel je z vsem potrebnim opremljen. — Ponudbe sprejemam do 10. februarja 1912.

Alojzij Zajc
 posestnik in trgovec z vinom v Spodnji Šiški.
Proda se

iz proste roke radi smrti lastnika
Kunstej-novo posestvo
 v Radovljici (blizu kolodvora).

Le-to obsega veliko moderno urejeno gostilno s salonom, acetilensko razsvetljavo, vodovod, kopališče, ledeno, z velikim senčnatim vrtom itd.
 Prostori so pripravni za gostilniško ali mesarsko obrt ali za vinsko trgovino.
 Vpraša se pri Neži Kunstej v Radovljici.

Izučena 280 3
kuharica
 išče službe v mestu ali na deželi v dobri in poštenu; javna gospodinjstva in kmetijstva, stara 32 let. Plača po dogovoru. Naslov pove iz prijavnosti upravnistvo »Slovenca« pod št. 280.

STANOVANJE
 išče za termin maj umirovljeni uradnik s soprogo, 3 manjše sobe, ali 2 sobi s kabinetom in pritliklinami. Naslove sprejema uprava. 295

Služba
cerkvenika in organista
 na Jančem se razpisuje. Nastopi se lahko takoj. 276 2

V najem se odda
kovačnica in kolarija
 Kovačnica je opremljena z vsem orodjem. Pod ugodnimi pogoji se tudi stavba proda. Nudi se ugodna prilika kovačem in kolarijem, ker je samo četr ure od Ljubljane »na Selu« blizu glavne ceste in ni v bližini nobenega kovača in kolarija. — Poizve se pri Franc Bremcu, ključarskem mojstru, Cegnarjeva ulica šte. 12, Ljubljana. 251